N:o 70

Turun Sanomat

1905

Turussa, Perjantaina Maaliskuun 24 p.

Turun Sanomain **Toimisto** Kauppiaskatu 1 (Sisäänkäytävä Rantakadulta) Toimitusta tavataan 10–12 ja 5—7. Puhelin 374

Tilaushinnat

	6 päiv. p. Turussa	6 päiv. p. Postissa	3 päiv. p. Turussa	3 päiv. p. Postiss
Koko vuodelta	8: —	10: —	2: 50	4: —
3/4 „	6: —	—: —	1: 90	—: —
1/2 „	4: 25	5: 50	1: 30	2: —
1/4 „	2: 50	—: —	—: 75	—: —
Kuukaudelta	—: 90	1: —	—: 30	—: 40

Huom.! Lehti jaetaan kaupunkitilaajille ilman lisämaksua.

Vastaava toimittaja **Heikki Liipola**

Lehti ilmestyy joka päivä paitsi pyhäin jälkeisinä ja jaetaan k:lo 8:lta a. p.

Ilmoitushinnat
Tekstin edellä 25 p. pieneltä riviltä
„ jälkeen 20 p. „ „
Kuoleman lmoitukset 3—8 mk.; syntymä-, kihlaus- ja vihkimäilmoitukset 1: 50.
Seisovista ilmoituksista myönnetään tuntuva alennus.
Vaihtoilmoituksia muihin lehtiin välitetään.
Irtonaisnumerot maksavat 10 penniä.

Ota o-y:n ja Turun Sanomain **Konttori** Kauppiaskatu 1 (Sisäänkäytävä Rantakadulta). Avoinna 8—7. Puhelin 374

Kirkollisia ilmoituksia.

Paastonaikaisena Maarianpäiwänä

saarnaawat:

Tuomiokirkossa: ruotsalaisen puolipäiwäsaarnan klo 9 a. p. warapast. Grönstrand ja suomalaisen puolipäiwäsaarnan klo 12 kirkkoh.apul. Inberg; ruotsal. iltapäiwäsaarnan klo ½5 i.p. papistonapul. Berndtsson ja suomal. iltapäiwäsaarnan klo 6 i.p. kirkkoh. v. Pfaler.

Mikaelinkirkossa: suomalaisen puolipäiwäsaarnan klo 9 a.p. kirkkoh.apul. Inberg ja ruotsalaisen puolipäiwäsaarnan klo 12 päiwällä warapast. Grönstrand; suomalaisen iltapäiwäsaarnan klo ½5 i.p. kirkkoh. von Pfaler ja ruotsalaisen iltapäiwäsaarnan klo 6 i.p. pap.apul. Berndtsson.

Kolehti tulee aamujumalanpalweluksesta tuomiokirkossa ylöskantokassaan.

Raamatunselityksiä.

Rukoushuoneessa saarnaa Maarianpäiwänä ruotsiksi klo 10 a.p. pastori Berndtsson ja suomeksi klo 12 päiw. past. Kalke.

Nouwaswäen rukoushuoneessa pitää raamatunselityksen tänäan klo 7 i.p. ja Maarianpäiwänä klo 5 i.p. kolp. Eklund.

Ew. Luth. Nuorukaisyhdistyksen huoneustossa, Kaskenk. 14, pitää raamatunselityksen Maarianpäiwänä klo 11 a.p. kolp. Eklund.

Sunnuntaina pitää klo ½5 i.p. suomalaisen ja klo 6 i.p. ruotsalaisen raamatunselityksen hra Enroth.

Nuorten Naisten Krist. Yhdistys, Humalistonk. 7 b. Lauantaina, Maarianpäiwänä, klo 7 i.-p. suomalainen iltama. Puheen pitää pastori Kallio. Sisäänpääsömaksu 25 p.

Sunnuntaina klo 6 i.p. puhuu ruotsiksi pastori Inberg.

Krist. Raittiuseuran huoneustossa Puutarhakatu 8 B pidetään hengellinen iltama Maarianpäiwänä klo 5 i.p. Puheita pitäwät pastorit Kilpeläinen ja Kallio. Sisäänmaksu 25 piä, jäseniltä 15 piä.

Crichtonin ruokasalissa saarnaa Maarianpäiwänä klo 5 i.p. ruotsiksi past. Keihänen.

Salon Lähetyshuoneessa, pitäwät raamatuuselityksiä sunnuntaina t. k. 26 p:nä klo 4 i.p. yliopp. Wikström ja S. Eklund.

Immanu-Elin-kappelissa, Eerikink. 15, Maarianpäiwänä ja sunnuntaina klo ½ 5 i.p. suomalainen saarna.

Rukoushuoneessa, Puutarhakatu 22. Maarianpäiwänä ja sunnuntaina klo 4 i.p saarnaa J. Ojala. Nuorisokokous klo 6 i.p.

Päivätietoja.

Virastot ja julkiset laitokset:

Tuomiokapituli avoinna joka arki.p. 11—12.
Pastorin kanslia samoin 9—12.
Vaivaishoidon kanslia sam, klo 9—11 ja 5—6.
Hovioikeus sam. 11—2.
Lääninhallitus sam. 11—½3.
Lääninrahasto sam. 11—2.
Maamittauskonttori sam. 11—2.
Poliisikamarin kanslia sam. 10—2.
Lääninsairaala sam. 11—12 ja 4—5.
Kunnallissairaala sam. 11—12 ja 5—6.
Maistraatin kanslia sam. 10—3.
Vaakakonttori sam. 10—2.
Satamakonttori sam. 10—12.
Valtuusmiesten kanslia toistaiseksi joka arkip. 1—2 päivällä.
Rahatoimikonttori sam. 10—2.
Rahatoimikamarin sihteeri tavataan sam. 11—2.
Kaupungininsinööri tav. sam. 11—1.
Kaupunginarkkitehti tav. sam. 11—12.
Kaup. Rakennuskonttori sam. 1—2.
Turun kunnallinen työnvälitystoimisto sam. 12—2 ja 6—7.
Tullikamari sam. 10—2.
Sähkölennätinkonttori joka päivä 8 a.p.—12 yöllä.
Postikonttori: menevää postia varten arkip. 9 a. p.—7 i. p. ja pyhäp. 9—11 a. p. sekä tulevaa postia varten arkip. 8 a.p.—6 i.p. sekä pyhäp. 9—11 a.p. ja 5—6 i.p.

Kirjastot ja lukusalit:

Kansankirjasto joka arkip. 5—8 i.p. ja sunnuntaisin 10—12 a.p.
Kansankirjaston lukusali joka arkip 10 a.p—9 i.p. ja pyhäp. 5—9 i.p.
Kaupungin kirjasto joka arkip. 6—9 a.p.
Kaupunginkirjaston lukusali joka arkip. 11—2 a.p. ja 6—9 a.p.

Rautatie:

Rautatien tavara- ja pakettitoimistot pidetään avoinna kaikkina arkipäivinä klo 8 aamup.—6 iltap. Sunnuntaisin ja juhlapäivisin on tavaratoimisto ja pakettitoimisto avoinna klo 8—9 aamup., jolloin ainoastaan pian pilaantuvaa tavaraa otetaan vastaan.

Rantarataa myöten aiottu tavara on jätettävä makasiiniin viimeistään klo ½9 aamulla ja Toijalan kautta kulkeva viimeistään klo 1 päivällä. Postijunissa menevät pikatavaralähetykset ja paketit ovat jätettävät sisään, edelliset tuntia ja paketit puoli tuntia ennen junain lähtöä.

Jälkivaatimuksia maksetaan tiistaisin, keskiviikkoisin, perjantaisin ja lauantaisin klo 12—2 iltap.

Junain kulut julaistu viime sivulla.

Turun Lakiasiain Toimisto Turku

Omistaja: Lakit. kand. **Antti Mikkola** Braahenkatu N:o 5 Telef. 793 Auki ½9—5.

Valtiopäiväin aikana hoitavat toimistoa m. m. Lakit. kand. **Rafael Erich, Mauri Lindström** ja Hovioik. ausk. **O. Erve.**

Arv. neljännesvuosi- ja kuukausitilajoitamme kehoitamme uudistamaan ajoissa tilauksenssa.

Turun Sanomat

maksaa

6 päiv.pain.	Turussa.	Maaseud.	3 päiv.pain.	Turussa.	Maaseud.
10 kuukaudelta	6: 80.	8: 75	10 kuukaudelta	2: 10.	3: 40.
9 „	6: —.	8: —.	9 „	1: 90	3: —.
6 „	4: 25.	5: 50.	6 „	1: 30.	2: —.
3 „	2: 50.	2: 90.	3 „	—: 75.	1: 10.
1 „	—: 90.	1: —.	1 „	—: 30.	—: 40.

Turun Sanomat tahtoo edelleenkin esiintyä suorana kansan oikeudentunnon tulkkina ja sen rehellisten pyrkimysten hartaana kannattajana. Sen nykyajan vaatimuksia vastaava ohjelma onkin lyhyen olemassa olonsa aikana tuottanut lehdelle taajan joukon kannattajia, tilaajia ja avustajia. Rehellisenä, lainpyhyyttä ja kansanvaltaisuutta rakastavana suomalaisuuden äänenä sulkeutuu lehti edelleenkin arv. tilaajain ja ilmottajain suosiolliseen huomioon.

Kutsumus
Vaasan Osake Pankin
2,000 uuden osakkeen kirjoitukseen.

Vaasan Osake Pankin varsinaisessa yhtiökokouksessa tämän kuun 18 päivänä tehdyn päätöksen mukaan saa Johtokunta täten kirjoitettavaksi tarjota 2,000 uutta pankin osaketta seuraavilla ehdoilla:

1) Osakkeet, jotka ovat 500 markan määräiset, annetaan 950 markan hinnasta, josta 500 markkaa pannaan pohjarahastoon ja 450 markkaa vararahastoon.

2) Yli määrän kirjoittamisen tapauksessa on uusia osakkeita jaettaessa pankin osakkeenomistajilla etuoikeus sen osakemäärän suhteen, jonka he kirjoitusajan loppuessa rekisterikirjan mukaan omistavat. Rekisteriin pantuja osakkeita ei siis kirjoitustilaisuudessa tarvita näyttää. Osakkeet, joita eivät pankin osakkeenomistajat ota käytettäviksensä, jaetaan muitten kirjoittajien kesken heidän kirjoittamainsa määrien suhteen.

3) Osakemaksut suoritetaan:
500 markkaa viimeistään kesäkuun 1 päivänä 1905, sekä
450 markkaa viimeistään syyskuun 1 päivänä 1905.

Maksuista, jotka tapahtuvat ennen näitä päiviä, suoritetaan 5 % korko vuodelta määrättyihin maksupäiviin asti. Suorituksessa vastaanotetaan pankin omat talletustodistukset, jos kohta eivät olisikaan lunastettaviksi langenneet.

4) Uudet osakkeet tuottavat puolen vuoden osingon vuodelta 1905.

5) Jos määrätty maksu laiminlyödään, on kirjoittaja velvollinen sille suorittamaan korkoa maksupäivästä lukien 6 % jälkeen vuodelta, minkä ohessa menetellään kuten laki osakeyhtiöistä säätää.

6) Suoritetuista maksuista annetaan väliaikaiset kuitit, jotka loppusuorituksen tapahduttua Johtakunnan ilmoittamalla ajalla vaihdetaan osakekirjoihin.

Kirjoittaminen voipi tapahtua konttoriajalla pankin kaikissa konttoreissa viimeistäänkin ensitulevan huhtikuun 8 päivänä, jolloin kirjoitusaika loppuu.

Vaasassa, maaliskuun 20 päivänä 1905.

921 **Johtokunta.**

Helsingin Sanomat

Painos 12,000 kpl.

Yleinen suomalainen ilmoituslehti. Tilattavana m. m. kaikissa postitoimistoissa.

Ajanmukaisia **Hattuja,** englantilaisia, italialaisia, saksalaisia ja kotimaisia, **Hansikkaita, Kävelykeppejä**

983 **Fredr. Forssilla,** Eerikinkatu 10.

Sekailmoituksia.

Varatuomari Timgrenin Lakiasiaintoimisto Kiinteimistön ja lainanvälitys: Aksel Alanderin Asianajotoimisto, T.H. Braahenkatu 7, avoinna ½9—½4. Telefooni 869.

ANTIKVARINEN KIRJAKAUPPA Lainakirjasto Paperikauppa Turku. 5 Linnankatu 5. Puhel. 1267.

Turun Käännöstoimisto Iso Hämeenk. 32, auki varm. 11—12 **Ilvar E. Englund,** vannotettu kielenkääntäjä.

Lääkäri J. Aarnio Aurakatu 10. 9—11 ja 4—5.

Tohtori **FORSSTRÖM,** Kristiinankatu 5. Arkipäivinä 9—11 ja 5—6. Naisten ja lasten tauteja.

Hammaslääkäri Hj. Avellan klo 10—12. Linnankatu 10.

Frenckellin Kirjakauppa. Kirjoja, Leimamerkkejä y. m.

Kihla-, vihki- y. m. Sormuksia yhä edelleen halvalla. W. Pettersson, Linnank. 8 A. 521

E. Östensonin Lasi-, lamppu- ja porsliiniliike. Aurak. 5. 682

O. A. Näsäsen Räätäliliikettä Venäjänkirkkokatu 12 A, puhelin 385 — Suositellaan. —

Uusi Lähetyskirjakauppa **Uusi Paperikauppa** Aurakatu 1.

Jalkineita on myytävänä Braahenkatu 6. 788 **K. O. Koskinen.**

Akseli Palmroos Telef. 1258 **RÄÄTÄLIILIIKE** Humalistokatu 12

Turun Historiallinen Museo

Turun linnassa on avoinna Maarian p:nä ja sunnuntaina klo 12—3. Pääsy 25 p. Avoinna arkipäivinä klo 10—7. Pääsy 50 p. 968

Myytävänä.

Hyvää ja maukasta Sitruuna-Simaa 1/1 ja 1/2 pulloissa. 980 **O. Y. Kingelin ja K:ni.**

Vuokrattavana.

3 huonetta ja keittiö kivirakennuksen ylikerroksessa kuin myös verstashuone. Katsottavana 11—1 p:llä. Nyt heti poismuuton tähden 3 yksinkertaista huonetta ja keittiö ja yksinäinen kalustettu huone. **L. Fabritius.**

Kokouksia.

Kauppaseuran **Vuosikokous** pidetään **Perjantaina t. k. 24 p:nä klo 1/2 9 i.p.** Kokouksen jälkeen myydään viime vuoden sanoma- ja aikakauslehdet. (A.U.2.18.) 960

Huveja.

Turun Teatteri. Perjantaina maalisk. 24 p:nä klo ½8 i.p. ***Qvo vadis?*** (Neron ajoilta). Pääsylippuja myydään 9—10 ja 4:stä i.p. Huom.! Tavalliset pilettihinnat. Huom.! Lauantaina maalisk. 25 p:nä klo ½8 i.p. (Maarianpäivänä) **Halpahintainen näytäntö. Kaskö—Kristinestad.** Etuosto tänään klo 4—6 i.p.

E. R. K. N. Valkonauha toimii **ILTAMAN** ent. akatemiatalon juhlasalissa Maarianpäivänä klo 5 i.p. Ohjelma huomisessa lehdessä. 975

Hotelli Phoenix. Joka päivä **Päivällissoittoa** klo 3—5. **Iltakonsertti** klo 8:sta. 579

Turku, Maalisk. 24 p. 1905

Hyökkäykset waltiosäätyjä wastaan.

Tiedämme wallan hywin, mille kannalle suomettarelainen hallituspuolue on wuodesta 1900 lähtien asettunut kansan laillisen eduskuntaan, waltiopäiwiin, ja niiden päätöksiin nähden. Millä tawalla on tämä puolue menetellyt säätyjen lausuntoon nähden, jo 1900 wuoden waltiopäiwillä, niiden asetusten woimattomuudesta, jotka owat syntyneet perustuslainwastaisessa järjestyksessä ja joista waltiosäädyt jo silloin lausuiwat, ettei niillä tässä maassa woi olla „lain pyhyyttä?" Puolue on pitkin matkaa, milloin suorasti, milloin epäsuorasti, kannattanut aiwan päinwastaisia toimenpiteitä puolustamalla kotimaista hallitusta, joka wastoin waltiosäätyjen käsitystä on kiiruhtanut toimeenpanemaan laittomia asetuksia toisen toisensa perästä. Ja onpa menty niinkin pitkälle, että — kuten esim. eräs puolueen tunnetuista apostoleista, kirkkoherra Elis Bergroth muutamassa lentokirjassaan lausui — waltiosäätyjen silloinen yksimielisyys on leimattu „onnettomaksi yksimielisyydeksi."

Nykyisillä waltiopäiwillä, joilla puolue wastoin luuloaan joutui auttamattomaan wähemmistöön, on se jälleen pannut kaikki reserwinsä liikkeelle waltiosäätyjen arwoa wähentääkseen. Taholta ja toiselta, sisältä ja ulkoa on tehty hyökkäyksiä waltiosäätyjä wastaan, syytetty niitä jos jonkinmoisesta „jarrutuksesta", perustuslakien rikkomisesta ja kansan tahdon laiminlyömisestä y. m. On pidetty kokouksia, joissa on esitetty epäluottamuslauseita waltiosäätyjen toimintaa wastaan (kotimainen hallitus on sensijaan saanut runsaasti imarteluja osakseen), on käyty lähetysmatkoilla erinäisten henkilöjen luona ja toimittu siten waltiosäätyjen selän takana. Uusi Suometar, kiukuissaan niistä tappioista, joita puolue oli kärsinyt waltiopäiwämieswaaleissa, antoi hallitukselle wiittauksen waltiopäiwäin mahdollisesta hajottamisesta, niinkuin parlamentaarisissa waltioissa wäliin on sattunut.

Mutta sill'aikaa kun kaikkea tuota on tapahtunut, pysywät waltiosäädyt uskollisina wanhoille periaatteilleen pitäen horjumatta kiinni kansan enemmistön oikeuskäsityksestä. Se on sitäpaitsi tälläkin kertaa päässyt yksimielisyyteen kansamme tärkeimmistä elinkysymyksistä ja odottaa nyt tekemälleen suurelle anomukselle Hallitsijan wahwistusta. Ja samaa odottaa koko Suomen kansa.

Hallituspuolueen hyökkäykset waltiosäätyjä wastaan näyttäwät luhistuwan omaan woimattomuuteensa. Ja nyt tuntuu sen puolueen äänenkannattajakin Uusi Suometar yhtyneen wähän säädyllisempään wirteen, mikäli woi päättää sen keskiwiikkoisesta pääkirjoituksesta. Se nimittäin, wastoin sen monia edellisiä lausuntoja, suoraan sanoo, ettei waltiosäädyiltä ole kiellettäwä oikeutta puhua kansan nimessä. Siten U. S. tawallaan tunnustaa, että waltiosäätyjen enemmistö on kansan enemmistön ajatuskannan mukaan toiminut. Wielä toisessakin kohdassa huomaamme U. S:n ajatuskannan muuttuneen, nimittäin siinä, ettei se enää wiittaile waltiopäiwien hajottamiseen, mutta päinwastoin pitää oikeana, että nykyinen eduskunta saisi jatkaa työtään „tahi työttömyyttään", niinkuin U. S:n tappiosta katkeroittuneet sanat kuuluwat (U. S. ei tietysti wieläkään ole woinut unohtaa letkauttelewaa kirjoitustapaansa).

Hallituspuolueen tähänastinen menettely osottaa kuitenkin kaikkea muuta kuin tunnustusta siitä, että waltiosäädyillä on oikeus puhua kansan nimessä. U. S. koettaa nyt wierittää kaiken syyn tämän oikeuden kieltämisestä yksinomaan työwäen ja sen äänenkannattajien niskoille, hywin tietäen, että suurin osa työwäkeä ja sen äänenkannattajia on waltiosäätyjen kanssa yhtämieltä yleisemmän lainsäädäntötyön mahdottomuudesta, ennenkuin on palattu laillisiin oloihin. Ne owatkin juuri U. S:n omat hengenheimolaiset, jotka owat tunnustuksensa waltiosäädyiltä kieltäneet.

Saamme nähdä, tuleeko tästälähin muutos tapahtumaan hallituspuolueen ja sen äänenkannattajien käytöksessä waltiosäätyihin nähden. Siihen kyllä wiittaa mainitsemamme U. S:n kirjotus. Mutta puolueen entisyyden wuoksi on se tuskin odotettawissa.

Kalastusoloista Turun läheisyydessä, ja ovatko isorysät vahingollisia?

(Jatkoa n:oon 66).

Kun nykyisillä waltiopäiwillä kolme Lounais-Suomen talonpoikaissäädyn edusmiestä on tehnyt anomusesityksen: „että isorysän käyttäminen käwisi mahdottomaksi", niin tulee ajatelleeksi, missä tarkotuksessa anomusesitys lienee tehty. Ryysäkalastajat ajattelewat, että yhtä perusteellisella syyllä woitaisiin esiintuoda sellaisiakin esityksiä kuin esim. että ryhdyttäisiin ahdistelemaan monia muita elinkeinohaaroja. Sillä owathan monet näistä nuorempia keksinnöitä ja olleet paljon wähemmän ajan käytännössä kuin isorysä. Kyllä tosiaankin asiasta on ollut paljon päänwaiwaa, mutta arwotuksena se edelleenkin on pysynyt. Muutamat luulewat, että sitkeästi wanhaan kalastustapaan piintyneet, jotka aina owat jarruttajina kaikkea uutta wastaan, tekewät niin sanottua maanalaista työtä, koettaen hiljalleen waikuttaa siihen suuntaan, että koko woimassa olewa kalastussääntö tulisi peruutetuksi. Ja myöskin kun wesirajoja ei ole käyty ja rauhotuspaikkoja määrätty, arwelewat he sillä olewan jotakin yhteyttä anomuksen kanssa. Wieläpä otaksutaan etteiwät wiranomaiset ole sellaiseen tehtäwään wielä tarpeeksi walmistuneet, tai ettei ole ollut aikaa, ja lisäämät, ettei sellaista aikaa tule olemaankaan. Kun kumminkin rajankäynti mielestämme on toimitettawa talwella ja kun tämä talwi olisi ollut sellaiseen tehtäwään

UUSI APTEEKKI
Halvat hinnat. **Kaskenkatu n:o 7.** Nopea palvelus.

erinomaisen sowelias, niin käy mieli apeaksi asiata ajatellessa. Myöskään emme woi olla wakuutettuja siitä, että wiranomaiset sata wuotta myöhemmin olisiwat tällaiseen tehtäwään enemmän walmistuneita, sillä siihen ei näyttäisi olewan erityisiä edellytyksiä.

Että epäkohdat wesien omistusoikeudessa ja kalastustawoissa itsestään paranisiwat, niin eiwät ajattele ulkomaalaiset, waan tekewät parannuksia jatkuwalla innolla. Sillä aikaa kun me kaikessa saamattomuudessamme emme woi kilpailla heidän kanssansa muussa kuin kalojen häwittämisessä. Myöskin se pieni tietopuolinen kaswatus, joka oli elpymässä Kalastuslehden awulla, sammutettiin lehden lakkauttamisella. Maassamme on monia lehtiä, jotka käsittelewät maanwiljelystä, meijeritaloutta, siipikarjanhoitoa, puutarhanhoitoa j. n. e., waan ei yhtään, joka käsittelisi kalastusta, joten näyttää siltä kuin kalastajat eiwät edes olisi lukutaitoisia.

Kun kalastusyhdistykseltä lakkautettiin 10,000 markan waltioapu, joka waikutti Kalastuslehden kuoleman, niin näyttäwät wiranomaiset olewan sitä mieltä, että asiassa on jo kaikki tehty, mitä tehdä woidaan. Ja saadaanhan sitä kalaa ulkomaalta sawustettuna, kuiwattuna ja säilykkeitä jos jossakin muodossa. Jos piwollisesta silakkaa maksetaankin markka, silloinkuin kokonainen wiisi litraa täällä maksaa 50 penniä, niin se on waan pieni asia. Mitä tehdään kalastajan hywäksi sillä aikaa kuin waltiowaroista myönnetään edullisia meijerilainoja, palkitaan kilpa-ajoja, ostetaan siitosoriita ja awustetaan sonniyhdistyksiä? Tai ajatellaanko, ettei woidakaan mitään tehdä? Kyllä mielestäni paljonkin olisi tehtäwä. Jäädytys-, sawustus-, säilyke- y. m. laitokset owat wielä melkein olemattomia. Mutta kun kalastajat owat köyhää wäkeä edelleenkin, kuten Galilean miehet aikoinaan, niin heidän puoleltaan tuskin lienee alkuunpanijoita.

Hallitus ehkä kumminkin warsin tyynenä katselee asioita. Wesillämme kulkee suuri laiwa, joka tekee tieteellisiä tutkimuksia. Asiat owat kai kaikki niin kuin ollakin pitää, kun waan olisi malttia odottaa. Mutta kuka wakuuttaa, etteiwät waan tutkimukset tulisi enimmän hyödyttämään ulkomaalaisia meidän kustannuksellamme. Ainakin siinä tapauksessa, etteiwät Suomen kalastajat tule tietoisemmiksi, woiwat wireät ulkomaalaiset kalastajat korjata suurempia saaliita, joka on meiltä wähentyneenä. Ja yksipuolisella menettelyllä kumminkin woipi tulos jäädä perin wähäiseksi, hyödyttämättä itse kalastuselinkeinoa maassamme.

Aikaisemmin mainitsin, ettemme woine kilpailla muussa kuin kalojen häwittämisessä. Tähän tietysti wastataan: satoja wuosia on kalastettu, millä woidaan entistä suurempaa häwitystä todistaa? Todisteluja on kumminkin warsin monia. Yksi on yleinen wäenlisäys ja sen yhteydessä warsin yleiseksi tullut maiden palstottaminen. Pieniä lohko- ja palstatiloja syntyy paikkakunnalla tuhkatiheään. Toinen suurempi häwittäjä on parannetut nuottapyydykset. Pyydyksien parannemiseen taas on waikuttanut tehdasteollisuus. Ja emme wielä woi aawistaakaan, minkä werran ne mahdollisesti wielä paranewat. Nyt on jo suurkalastus paljoa mahdollisempi kuin ennen. Ajatellaan esim. että yksi talwinuotta, jonka paino ennen oli märkänä noin 2,000 kg., woipi nyt kooltaan puolta suurempana painaa ainoastaan 1,500 kg. — Kiwien painoa en ole ottanut huomioon. — Werkko- eli jatakalastuksessa on painon erotus ehkä wieläkin suurempi ja lisäksi on siinä se etu, että werkkoja saadaan ostaa ulkomaalaisista tehtaista walmiina. Ja sitten wielä saksankorkki-kohot (pullot), jotka owat sekä helposti saatawana, että monin werroin keweämmät. Talwikalastuksessa on myöskin pumpuliwerkko ehkä kolme kertaa kestäwämpi, ja siitä on suuri etu, että se jäätyy perin wähän.

Myöskin rysäpyydys, joka ennen tehtiin hamppu- tai pellawalangasta, lautakohoilla, oli monessa suhteessa paljon epäedullisempi kalastajalle. Tuli hinnan suhteen kalliimmaksi, oli monta wertaa raskaampi, wähemmän kestäwä, eikä sietänyt yhtä pitkää wedessä oloaikaa. Kaikenmoinen weden roska tarttui kiinni suuressa määrässä ja sitä oli waikeampi saada puhtaaksi. Ja kun usein meren pohja on kalliota tai kiwikkoa, johon ei woi pystyttää paanuja, oli lautakohoilla työläs saada paulaa pysymään weden pinnalla ja kun sitäpaitsi lautakohot oliwat suuria, tekiwät aallot tuntuwaa haittaa.

(Jatk.)

Päivän yleisiä uutisia.

— **Hänen Majesteettinsa Leskikeisarinnan** puheille pääsi wiime maanantaina Suomen kenraalikuwernööri ruhtinas Obolenskij.

— **Waltion komiteat.** Työwäen inwaliteettiwakuutusta käsittelemään asetettu komitea on näihin saakka tehnyt walmistawia töitä kysymyksen warsinaista käsittelyä warten. Sen tilastollisen tutkimuksen tulokset, jonka komitea toimeenpani wiime kesänä ja syksynä Tuusulan, Humppilan, Räisälän, Kymin ja Wihannin kunnissa ottaakseen selkoa wäestön taloudellisista oloista, ammatti- ja ikäluokituksesta, perheiden suuruudesta y. m., inwaliteettisuhteista j. n. e., owat jo sitte lokakuun olleet järjestelyn alaisina ja walmistunewat ne touko- tahi kesäkuussa. Näitä walmistelewia tilastollisia töitä on johtanut filos. maist. Edward Gylling.

Paraikaa tarkastaa komitea erästä tri Matti Heleniuksen laatimaa selontekoa inwaliteettiwakuutuksen kehityksestä ja nykyisestä asemasta Euroopan eri maissa. Selonteko koskettelee sekä lainsäädäntöä että tämän wakuutuksen kautta saawutettuja tuloksia tilastollisessa walossa. Tarkastukseen ottawat osaa, paitsi puheenjohtajaa, tri Aug. Hjeltiä, etupäässä wakuutustarkastelija, maist. O. Hallsten, tri K. A. Brander, tehtailija V. von Wright ja maist. A. Järnefelt sekä korrehtuuriwetojen kautta komitean muutkin jäsenet, nim. kauppaneuwos A. Sommer Tampereelta, howioikeudenneuwos Saarinen ja kultaseppä Järweläinen Wiipurista, kirkkoherra E. Bergroth Räisälästä ja Helsingin työwäenyhdistyksen puheenjohtaja E. Perttilä. Mainittu komitean julkaisu ilmestynee painosta wielä tämän kewään ajalla.

Tilastollinen komitea on jälleen kokoontunut ja ryhtynyt laatimaan säännöllistä pankkitilastoa.

Tilastokomitea on jälleen alottanut istuntonsa ja ensiksi ottanut työohjelmaansa uuden säännöllisen pankkitilaston aikaansaamisen. Siinä tarkotuksessa on komitea ryhtynyt tarkastamaan pankkien wuosikertomusten laatua ja niitä kuukauskertomuksia pankkien tilasta, joita waltiowaraintoimituskunnan toimesta julkaistaan.

— **Waltion rautatiet.** Senaatti on lykännyt waliokuntaan, johon kuuluwat salaneuwos Deytrich sekä senaattorit Wuorenheimo ja von Blom, sotaministerin nostaman kysymyksen Suomen waltion rautateiden wirkojen nimitysten muuttamisesta.

— **Wakuutustilasto.** Senaatti on määrännyt että wastaisuudessa otetaan wakuutustilastoon myös tilastollisia tietoja karjanmyynnistä.

— **Naisammatintarkastaja.** Senaatti on päättänyt esittää 5,500 mkan määrärahan myöntämistä wuodessa wuoden 1907 loppuun naisammatintarkastajan palkkaamiseksi, hänen matkojensa kustantamiseksi y. m.

— **Majakkalaiwat.** Majakkalaiwa Helsingkallanin korjauksiin on senaatti myöntänyt 15,952 mk.

— **Insinöörikunta.** Wanhemmaksi insinööriksi tie- ja wesirakennusten ylihallitukseen on nimitetty nuorempi insinööri E. F. Winter.

Nuoremmaksi insinööriksi samaan ylihallitukseen on nimitetty insinööri K. Hj. Sourander.

— **Hylätty anomus.** Senaatti on hylännyt Mustialan postitoimiston johtajattaren M. C. G. Löfströmin anomuksen ylim. eläkkeestä.

— **Rautatielääkäriksi** linjalle Salo-Karja on määrätty lääket. lis. P. A. Koskenhowi.

Wuoden 1905 wakinainen ja ylimääräinen tulo- ja menoarwio.

Suomen Suuriruhtinaanmaan Armollisesti wahwistettu wakinainen ja ylimääräinen tulo- ja menoarwio wuodelle 1905 esitettiin t. k. 22 p:nä senaatissa.

Wertailun wuoksi esitämme tässä muutamia numeroita wuosien 1904 ja 1905 wakinaisten tulo- ja menosääntöjen wälillä.

Tulot: summa waltiotuloa

w. 1904 — 97,067,800: —
w. 1905 — 101,885,500: —

Lisäys tekee siis 4,817,700 mk. eli noin 4,46 pros. wuoden 1904 tuloarwioon otetusta waltiotulosta (wastaten 8,659,585 mk. 57 p. eli 9,79 pros. wuodesta 1903 wuoteen 1904 ja 3,215,150 mk. eli 3,88 pros. wuodesta 1902 wuoteen 1903).

Pääasiallisimman lisäyksen muodostawat seuraawat tuloerät:

tuontitulli	2,000,000 mk
postimaksut	550,000 „
tulot kruununmetsistä .	550,000 „
Kaupunkien apumaksut poliisilaitoksen ylläpitämiseksi	560,000 „

riippuen siitä, että mainitut apumaksut nyt ensi kerran huomataan tulo- ja menosäännössä;

maksu palowiinan wa'mistuksesta	185,000 mk.
majakkamaksut . . .	175,000 „
lunastettujen lahjotusmaiden kauppahinnan maksut	170,000 „
korwaus isonjaon kustannuksista	160,000 „

minkä lisäksi eräitä muita tulomomentteja on korotettu pienemmillä summilla. Alennettu on m. m. tulot tiloista, joille waltion maanwiljelysoppilaitokset owat sijotetut, 500,000 mkasta 350,000 mkaan sekä lampuodin weroja ja wuokramaksuja lahjotusmaista 110,000 mkasta 82,000 mkaan.

Menot: summa waltiomenoa

w. 1904 — 89,586,080: 72
w. 1905 — 94,546,880: 79

Lisäys on siis 4,960,800: 07 eli noin 5,53 pros. wuoden 1904 menoarwioon otetusta summasta (wastaten 6,817,929: 90 eli 8,23 pros. wuodesta 1903 wuoteen 1904 ja 1,046,233: 12 eli 1,24 pros. wuodesta 1902 wuoteen 1903 sekä 4,920,000; — eli 6 pros. wuodesta 1901 wuoteen 1902; w. 1903 aiheutti menojen warsin pieneen lisäykseen sotilasmenojen tuntuwa wähennys).

Turusta ja Länsi-Suomesta.

— **Naantalin kaupungin wähittäismyynti- ja anniskelu-yhtiö** on 1904 wuoden kuluessa myynyt 40,150 litraa puhdistettua palowiinaa, 193 litraa pomeranssi-palowiinaa, 525 litraa puhdistettua ja 50 litraa denatureerattua spriitä, 126 litraa ulkomaista ja 256 litraa kotimaista konjakkia, $^{57}/_{1}$, $^{667}/_{2}$, $^{124}/_{4}$ pulloa konjakkia, 47 litraa ulkomaista rommia, 1,634 litraa kotimaista rommia, $^{10}/_{1}$, $^{9}/_{2}$ ja $^{15}/_{4}$ pulloa rommia, $^{5}/_{1}$ ja $^{3}/_{4}$ sekä $^{5}/_{8}$ pulloa munkkilikööriä, 343 pulloa ja 1,295 litraa punssia, 87 pulloa ja 2,553 litraa wiiniä, $^{1904}/_{1}$ ja $^{108}/_{2}$ koria olutta sekä $^{260}/_{2}$ pulloa portteria; joista puhdas tulo tekee 12,260 mk. 1 p., siitä pois luettuna hallintokulut 1,226 mk., on jäännös puhdasta tuloa 11,034 mk. 1 p., mistä wähennetään kaupungille oluen myynnistä tulewa woitto 1,139 mk. 50 p., jää jälelle kaupungin ja kulkulaitosrahaston kesken jaettawaksi 9,894 mk. 51 p., josta kaupunki saa $^{3}/_{5}$ = 5,936 mk. 71 p. ja kulkulaitosrahasto $^{2}/_{5}$ = 3,957 mk. 80 p.

— **Kruununmakasiinit.** Tämän wuoden wiljanylöskannossa karttui Porin kruununmakasiiniin 1,952,545 hl. rukiita, 1,509,08 hl. ohria ja 661,86 hl. kauroja.

— **Kuoletuslaina.** Senaatti on myöntänyt Warmalan osuusmeijerille Kankaanpään pitäjässä 16,000 markan kuoletuslainan.

— **Hirwien tuhotyöt.** Torppari Johan Helenius Uskelan pitäjän Weitakkalan kartanosta on anonut saada kruunulta 165 m:kan 6 p:nin wahingonkorwauksen hirwien tekemistä tuhotöistä hänen wiljamaillaan.

— **Yhtiösäännöt.** Kauppaneuwos W. v. Frenckell y. m. owat anoneet wahwistusta Turun--Porin—Tampereen Tulitikkutehdasten Osakeyhtiön säännöille.

— **Maamiesseurat.** Läänin kuwernööri on wahwistanut ehdotuksen uusiksi säännöiksi Loimaan pitäjässä toimiwalle „Loimaan maamiesseuralle".

— **Osuuskunnat.** Läänin kuwernööri on wahwistanut „Loimaan Ylistaron Osuusmeijeri r. l."-nimistä osuuskuntaa warten Loimaan pitäjässä ohjesääntöehdotuksen.

— **Metsästyslaki.** Läänin kuwernööri on sallinut asemapäällikönapulaisen Aksel Lindforsin, Tampereen kaupungista, tieteellistä tarkotusta warten tässä läänissä ammuskella rauhotettuja otuksia sekä ottaa munia ja poikasia pesistä.

— **Kulkukauppa.** Läänin kuwernööri on oikeuttanut kaupustelija August Edward Grönbergin, Perniön pitäjästä, yhden wuoden ajan maassa harjottaa kulkukauppaa luwallisilla tawaroilla.

— **Työajanlyhennyshanke.** Turun sokeritehtaan työwäestö kokoontui eilen illalla suoraan työstä työwäenyhdistyksen huoneustoon keskustelemaan työajan lyhennyksestä. Ennemmin oli asetettu komitea asiaa walmistamaan ja luettiin sen mietintö kokoukselle. Sen mukaan pyydettäisiin yhtiön johtokunnalta, että työaika lyhennettäisiin ainoastaan lauantaisin, siten että työ lopetettaisiin klo 2 iltapäiwällä; ennen on työtä tehty klo 6:teen asti illalla. Työaika tulisi siten lyhennettäwäksi ainoastaan kolmella tunnilla wiikossa, ollen nykyisin 63 tuntia ja lyhennyksen tawoteltua tulisi olemaan 60 tuntia wiikossa. Keskustelun loputtua hywäksyttiin komitean mietintö sellaisenaan ja päätettiin työajan lyhennyswaatimus esittää ennen asetetun komitean kautta yhtiön johtokunnalle pyytäen wastausta ensi tilassa.

Ryhdyttiin sitte keskustelemaan sokeritehtaalaisten ammattiyhdistyksen toimintaansa herättämisestä, joka jonkun aikaa on ollut lamassa. Kysymyksen johdosta puhui toimittaja K. F. Hellsten, mitenkä tärkeätä on kaikilla teollisuusaloilla työskentelewillä olla ammattiyhdistys. Yksimielisesti päätettiinkin ryhtyä innokkaaseen toimintaan ammattiyhdistyksen kuntoon saamiseksi ja walittiin kymmenhenkinen toimikunta hanketta toteuttamaan.

— **Taidenäyttelyssä** käwi eilispäiwän kuluessa 43 henkilöä. Seuraawat taideteokset meniwät kaupaksi: etsaus Albert Edelfeltiltä sekä „Kullerwo" ja „Talwikuwa" Axel Gallénilta.

— **Iltamassa,** jonka Turun kansakoulunopettajat eilen illalla toimeenpaniwat ent. Akatemiatalon juhlasalissa, oli sali ääriään myöten täynnä yleisöä. Ohjelma, joka oli warsin runsas ja suoritettiin kiitettäwästi, oli omiaan koko ajan pitämään yleisöä hywällä tuulella. Iltaman toimeenpanijat ansaitsewat kiitokset uhrautuwasta työstään, etenkin kun kaunis summa lienee kerääntynyt Suomussalmen hätääkärsiwäin kansakoululasten hywäksi.

— **Hewonen junan alle.** Eilen wähää wailla klo 3 i. p. joutui Turun höyryhalkosahan kohdalla, missä meriläisten ajotie kulkee yli rautatien, Kirjalan Länsitalon Rymättylästä hewonen weturin alle, kun weturi oli asemalta menossa lautapihalle päin. Hewonen, joka laahaantui toistakymmentä syltä junan mukana, murskaantui kamalasti: pää meni miltei kokonaan poikki ja sisälmykset lenteliwät sinne tänne. Samoin särkyiwät aisat. Reessä olijat, joista toinen oli hewosen omistaja, pääsiwät pelästyksellä. Hewonen, joka tietysti heti heitti henkensä, oli wasta neliwuotias ja noin 500 m:kan arwoinen.

Tässä samaisessa paikassa on jo monta kertaa ennenkin ollut tapahtumaisillaan, ellei ole tapahtunutkin, onnettomuuksia, mitkä owat aiheutuneet siitä, ettei tälle ylikäytäwälle ole hankittu weräjiä, mitkä woitaisiin junain kulkiessa sulkea. Meriläiset ja muutkin tietä käyttäwät owat jo kauan odottaneet, että asianomaiset tässä suhteessa ryhtyisiwät toimenpiteisiin. Ja etenkin koska rautatie on welwollinen huolehtimaan siitä, ettei sen laiminlyömisten takia onnettomuuksia satu.

— **Turun wähittäismyynti- ja anniskeluosakeyhtiön tilit** wuodelta 1904 owat tarkastaneet hrat J. Fogelberg, C. M. Sjöblom ja O. Krook, jotka owat hawainneet, että yhtiön tilit on suoritettu erinomaisella huolella ja tarkkuudella. Kirjanpidon mukaan on woittoa tullut wäkijuomista 175,095 mk. 18 p., oluesta 11,614 mk. 60 p., jääkellarikaljasta 825 mk. 75 p. ja tyhjistä pulloista 831 mk. 20 p. Woitosta tulee Turun kaupungin osalle 118,328 mk 66 p. ja kulkulaitosrahaston osalle 70,038 mk. — p. — Å. U.

— **Elinkeinoilmotuksia.** Maalari O. Järwinen ilmottaa aikowansa harjottaa maalarinammattia ja kiwenhakkaajanwaimo Lotta Aalto kiwenhakkaajanammattia.

Waltuusmiesten kokouksessa

eilen käsiteltiin seuraawat asiat:

Majoitustariffi. Maistraatin lähete ynnä jäljennös senaatin wahwistamasta majoitustariffista kesäk. 14 p:n 1904 ja kesäk. 14 p:n 1910 wäliseksi ajaksi ei antanut aihetta mihinkään toimenpiteeseen.

Pikisaaren luotsitupa. Rahatoimikamarin puoltawa ehdotus lausunnoksi luotsi- ja majakkalaitoksen kirjelmän johdosta koskewa erään Pikisaaren maa-alueen pakkoluowuttamista luotsitupaa warten hywäksyttiin lyhyen keskustelun jälkeen.

Luowiminen Aurajoessa. Rahatoimikamarin ehdotus Turun laiwanpäällikköyhdistyksen anomuksen johdosta, että waltuusto peruuttaisi ennen tekemänsä päätöksen, jonka mukaan luowiminen Aurajoessa on kielletty, hywäksyttiin lyhyen keskustelun jälkeen 19 äänellä 7 wastaan, jotka wiimeksi mainitut tahtoiwat kiellon pitämistä edelleen woimassa.

Biologinen museo. Kuten ennen on kerrottu oli rahatoimikamari ehdottanut, että konsuli Jacobssonin tarkoitukseen lahjoitetuilla waroilla Urheilupuistoon sallittaisiin rakentaa biologinen museo, jonka ylläpitokustannukset kaupunki ottaisi suorittaakseen. „Turun urheilunystäwät", joiden lausuntoa asian johdosta oli waadittu, oli kuitenkin asettanut erinäisiä taloudellisia edellytyksiä museon rakentamiselle urheilupuistoon, minkä johdosta puheenjohtaja ehdotti, että waltuusto hywäksymällä rahatoimikamarin ehdotuksen muuten antaisi rahatoimikamarille toimeksi yhdessä konsuli Jacobssonin kanssa etsiä sopiwaa paikkaa muualta kaupungista museota warten ja tehdä sitte asiasta uuden ehdotuksen waltuustolle.

Lyhyt keskustelu syntyi asian johdosta, jolloin hrat v. Essen, Ingman y. m. puolustiwat sitä, että museo saataisiin urheilupuistoon, kun taas hrat Hartman, Fabritius y. m. kannattiwat puheenjohtajan ehdotusta. Äänestyksessä woitti puheenjohtajan ehdotus 21 äänellä 5 wastaan.

Eschnerin wapaasairaala. Rahatoimikamarin ehdotukset Eschnerin wapaasairaalalle myönnettäwän tontin paikasta, josta ennen on lähemmin kerrottu, hywäksyttiin sitä kohtaa lukuunottamatta, jossa esitetään ehdot sairaalan wiereisen tontin rakentamiselle.

Wenäläisen kansakoulun apuraha. Rahatoimikamari ehdotti, että wenäläisen kansakoulun ylläpitämiseen myönnettäisiin 600 mk. kuluwaksi wuodeksi. Hra Aminoff ehdotti, että anomukseen suostuttaisiin sillä ehdolla, että kouluun otetaan ainoastaan sellaisia lapsia, joiden äidinkielenä on wenäjä ja joiden wanhemmat asuwat kaupungissa. Waltuusto päätti myöntää sanotun apurahan 13 äänellä 12 wastaan ilman mitään ehtoja.

Työwäen asuntoyhtiöt. Rahatoimikamarin ehdotukset hywäksyen päätti waltuusto luowuttaa tontit työwäen asunto-osakeyhtiölle „Kuuselalle" ja „Sointulalle" kamarin asettamilla ehdoilla.

Kansalaisoikeus. Saksan alamaisen huonekalukauppias J. H. Boegen anomusta wastaan päästä Suomen alamaiseksi ei waltuustolla ollut mitään muistuttamista.

Suomalainen kauppaopisto. Yleisen walm. waliokunnan ehdotukset suomalaisen kauppaopiston perustamiseksi täkäläisen kauppaopiston yhteyteen hywäksyttiin sellaisina kuin ne eilispäiwän lehdessä mainitaan.

Kaluston hankkimiseksi 9:teen kaupungin osaan perustettawaan kansakouluun myönnettiin kansakoulujohtokunnalle 2,500 mk.

Sairaiden työntekijäin kesälepoyhdistykselle myönnettiin sille ennen myönnetyn rahaston korkowaroista 2,350 markkaa.

Hylätty anomus. Uuden olutpanimoyhtiön anomuksen saada alennusta wesijohdon weden maksuista hylättiin rahatoimikamarin ehdotuksen mukaan.

Uusia ehdotuksia. Hra Fabritius ehdotti, että hautausmaalle johtawia käytäwäteitä saisiwat sannan y. m. ajajat käyttää hywäkseen kelirikon aikana eläinrääkkäyksen wälttämiseksi, jota tarkoitusta warten teiden yli asetetut puomit olisiwat poistettawat. Myöskin olisi eri paikoissa kaupunkia, missä keli on huonoin, pidettäwä warralla hewosia, joita käytettäisiin apuna raskaampien kuormien wetämiseen kelirikon yli. Ehdotus lähetettiin rahatoimikamarin harkittawaksi.

Hra Collan ehdotti, että yl. walm. waliokunta saisi antaa lausuntonsa sen johdosta, ettei läänin kuwernööri wielä ollut antanut wastausta siihen waltuuston kirjelmään, jossa pyydetään kuwernööriltä selwitystä hänen lausuntonsa johdosta erään panimoyhtiön anomuksen suhteen. Ehdotus jätettiin walm. waliokunnalle.

Muistilista.

Perjantaina maalisk. 24 p:nä.

Klo 11—5. Taidenäyttely awoinna.
Klo 5. Rahatoimikamarin kokous.
Klo 6. Rahatoimikamarissa tarjotaan huutokaupalla wuokraoikeus Pikku Pukkiin sekä myydään tontti n:o 5 7:nen kaup.osan 22 korttelissa, sijaitsewa Rauhankadun warrella Puolalanmäen rinteellä.
Klo 7—8. Crichton ja kumpp. työwäen sairas- ja hautauskassan konttori awoinna.
Klo ½ 8. Työnantajayhdistyksen wuosikokous teatterilämpiössä.
Klo 8. Kansanopistokurssit krist. raittiusseuran huoneustossa.
Klo ½ 9. Kauppaseuran wuosikokous.
Klo 11,45 Bore II lähtee Tukholmaan.

Sanomia ja terwehdyksiä

lähettäwät „Merimiehen Ystäwässä" m. m. seuraawat:

Lontoosta: Johan Alfred Degerlund, Finbystä; Robert Ferdinand Sjöström ja Timo Kulakoff, Turusta; Johan Albert Malhonen ja Armas Harald Österman, Rymättylästä; Jalmar Suominen Taiwessalosta; Karl Leander Flaming, Karl Gustaf Swärd ja Frans Oskar Lindfors, Uudestakaupungista.

Greenwichin meriläissairaalasta: August Alexander Ahlström, Paraisista; Alexander Kulakoff, Turusta

Cardiffista: Juho Mikko Laihonen, Kustawista; Johan Aaltonen, Turusta; Frans Gustafsson, Paraisista.

Hullista: A. A. Åkerlund, Taiwassalosta; A. A. Lindholm, Laitilasta; Otto Mattsson (hl. „Hektos"), Aleksander K. Karlsson, Paraisista; A. Jernwall, W. Wikström, K. W. Widell, G. W. Nyman, E. Olin, Turusta; Edward Hemming, Kemiöstä.

Liwerpoolista: Oskar Edward Fredrik Grönlund, Fredrik Laine, Aksel Emil Mikkola ja Johan Alfred Östensö, Turusta; Walfrid E. Sundwik, Uudestakaupungista; Johan Sillgren, Naantalista; Johan Swensson, Hiittisistä; Ilmari Jalawa, Emil Koiwu ja Juho Wäinö Lehtinen, Pyhämaasta; F. W. Lauren ja Ewald Koskinen, Kustawista; Nestor ja Wilhelm Laine, Laitilasta; Johan Malkonen, Rymättylästä; K. A Suominen, Taiwassalosta.

Brownhill sairaalasta: Karl Sjöblom, Bernhard Mild ja Oskar Grönlund, Turusta.

New-Yorkista: Johan Waldemar Lehtonen, Chas. Helin, Adolf Höglund ja J. H. Numelin, Turusta; Taawetti Jalmari Merinen, Taiwassalosta; Kustaa ja Frank Janoloff sekä Johan Nyström, Askaisista; Jonni Wuotila, Wilho Jalonen, Laitilasta.

San Franciscosta: Joel Peterson ja Kustaa Nurmi Pyhämaasta; Anton Hjalmar Ert, Kustawista; Johan Lindholm, Frans A. Ginström, Anders G. Holmström ja A. E. Henriksson Turusta; J. Werner Lindholm, Paraisilta; A. E. Wessman Rymättylästä; F. W. Lehtonen, Lokalahdelta; Hjalmar Ranta, Merimaskusta; A. Salminen Welkuasta.

Hampurista: John Karlsson, Paraisilta; Alfred Lunden ja Alfred Lahti, Pyhämaan luodolta; John Lindblom, Nauwosta; Frans Santanen, Petter Hans Stenroos ja Gustaf Linden, Pyhämaasta; Johan Oskar Stenholm, Waldemar Herman Iwander, Yrjö Fredrik Andersson (engl. S/S Edrisiedal), Gustaf Nurmi, Hugo Grön ja Johan August Paulsson, Turusta; Eemil Aleksius Johansson, Taiwassalosta; Artur Ernfrid Jansson ja Nestor Hansson, Korposta; Frans Heikkilä, Punkalaitumelta.

Sairaita **Hampurissa:** Hjalmar Ljungkwist, Paraisista.

Melbournesta: J. W. Samuelsson, Vikt. Eriksson, Turusta.

Varatuomari
Otto Lindstedt
Turku, Kristiinank. 10 Telef. 402
Ajaa ja toimittaa asioita **maamme kaikissa tuomioistuimissa ja virastoissa;** toimittaa **perinnönjakoja ja pesänselvityksiä;** välittää **lainoja ja kiinteimistönkauppoja** y. m.

— **Nuorisoseuran perustawa kokous Kaarinassa** pidetään huomenna klo 4 i. p. Ilpoisten Uudessa tuwassa ja toiwotaan, että yleisö miehissä rientää tähän tilaisuuteen. Warsinkin nuorison welwollisuus on saapua tähän kokoukseen.

— **Kansakoulut.** Jalonojan kansakoulun apulaisopettajaksi Kauwatsan kunnassa on walittu kansakoulunopettajatar Wiiwi Pauliina Liuha.

— **Maatilan kauppa.** T. k. 18 p. möi herastuomari O. Winter omistamansa, yhdys wiljelyksessä olewat Yli ja Ali-Winterin rustitilat Sauwon pitäjän kirkonkylässä, Sauwon ja Karunan osuusmeijerin rakennustoimikunnan jäsenille. Kauppahinta oli 52,000 mk., ja saawat ostajat tilan haltuunsa ensi huhtik. 15 p. Irtaimisto ei seurannut kauppaa. — U. A.

Uutisia muualta kotimaasta.

— **Sensuurin järjettömyyttä.** Että sensuuri nykyään meidän maassamme on paljon kireämpi kuin itse Wenäjällä, lienee jokainen tapauksia seurannut huomannut. Erittäinkin maaseutulehdet saawat kärsiä sensuurin epäjohdonmukaisuudesta. Siitä on tuoreena esimerkkinä seuraawa „Mikkelin Sanomain" kertoma tapaus:

„Sensuuri on näinä kuukausina ollut niin oikullinen ja järjetön, ett'ei enää tiedä mitä tekisi. Niinpä on lehtemme wiime n:roa jo puolet painoksesta walmiina, kun painoasiamies määräsi karsittawaksi kuwernööri Mjasojedowin murhayritystä koskewan selonteon syystä että — läänin kuwernööri oli matkalla, joten painoasiamiehellä ei ollut tilaisuutta tiedustella sallisiko kuwernööri tämän uutisen. Kuwernöörimme nimittäin on nykyisin käyttänyt warsin suuren osan kalliista ajastaan kaikenmoisiin sensuuritoimiin lehtemme suhteen, jotta olemme monesti samanlaisessa asemassa kuin pimeimmässä Wenäjän sydämessä jonkin pikku lehden toimittaja, joka tuskin saa lukijoilleen kertoa wiattomimpiakaan waltiollisia tapahtumia, mitä muissa kaupungeissa wapaasti julkaistaan. Alituiset rettelöt, monesti kerrassaan naurettawankin harmilliset silloin kun asianomainen ei ymmärrä olojamme, waan toimii kuin lisätyn suojelustilan alaisessa kaupungissa synnyinmaassaan, tuntuwat sitä tuskaannuttawammilta juuri nykyisin, kun Wenäjällä on sananwapaus laajentunut. Ne owat hywänä näytteenä olojen laittomuudesta, ja toiwomme, että sanomalehdetkin wielä wapautuwat edes aiwan syrjäisten ja oloillemme wieraiden wiranomaisten mieliwallasta."

— **Mikkelin waltuuston puheenjohtajaksi** on läänin kuwernööri, mikäli M. S. on kuullut, hywäksynyt lehtori P. A. Sahlsténin.

Wiime wuonna kuwernööri ei hywäksynyt maisteri E. G. Åkessonia puheenjohtajaksi eikä lehtori Sahlsténia warapuheenjohtajaksi, tänä wuonna hän ei edellämainittua hywäksynyt puheenjohtajaksi, jolloin waltuusmiehet lopulta walitsiwat lehtori Sahlsténin.

Waltuusmiehet owat kuitenkin siis alistuneet laittomuuteen, ennenkuin edes senaatin päätös hra E. G. Åkessonin walitukseen on saapunut.

— **Kuolleita.** T. k. 22 kuoli Helsingissä rwa Emmi Krohn o. s. von Dillman, 35 wuoden ikäisenä. Häntä suree lähinnä puoliso, dosentti Ilmari Krohn ja lapset.

— **Poliisin toimien walwominen.** Päiwäkäskyllä helmikuun 18 päiwältä on kuwernööri Kaigorodoff ilmottanut Helsingin poliisilaitokselle, että kenraalikuwernöörin kansliassa erityisiä toimia warten palwelewa wirkamies, kollegineuwos Diedrich on welwotettu walmistamaan poliisiohjesäännön kaikkia poliisilaitoksia warten maassa. Tässä tarkotuksessa on, päiwäkäskyn mukaan, hra Diedrichin persoonallisesti tutustuttawa poliisilaitoksen henkilökuntaan ja kaikkiin sen toimiin.

Yhdenmukaisesti tämän kanssa ja katsoen siihen että hra Diedrichin saawuttama kokemus poliisikysymyksissä woi — mainitaan päiwäjärjestyksessä — hänelle toimeksi annetussa työssä ilmituoda asioita, jotka heti owat ratkastawat, jonka wuoksi hra Diedrichin on hänen ylhäisyytensä kenraalikuwernöörin käskystä heti ruwettawa yhteyteen kaikkien wirkamiesten kanssa, joiden kunkin osaltaan on myötäwaikutettawa, että poliisipalweluksen kuuluwat tehtäwät woidaan mahdollisimman suotuisasti ratkasta.

Kirjelmä päättyy seuraawasti:

Tämän tiedoksi antaen waadin horjumatonta ja ehdotonta täytäntöön panoa ja käsken ankarasti alamaisten wirka- ja palwelusmiesten täyttämään wakawasti kaikki waatimukset ja ohjeet, joita kollegineuwos Diedrich wirkansa puolesta antaa.

Kollegineuwos Diedrich on ryhtynyt tätä neuwowaa ja tarkastawaa tointaan harjottamaan. Niinpä on hra D. tarkastanut poliisiosastojen mie-

TURUN KIRJANPITO-TOIMISTON

käytännölliset kurssit kauppa- ja konttoriapula sille, pikkukauppiaille sekä yksityistarvetta varten.

Kirjanpito useiden käytännöllisten ja aikaa säästävien järjestelmien mukaan joko **vähittäis-** tahi **tukkukauppaa** varten sovellettuna yksityis-, yhtiö- tai osuusliik keisiin. ***Kurssimaksu 25 markasta*** ylöspäin.

Kauppakirjeenvaihto joko suomeksi tai ruotsiksi. Hinta 25 m:kasta ylöspäin.

Konttokuranttioppi Kurssimaksu Smk 15: —

Vekselioppi pääpiirteissään Smk 10: —.

Pikalaskento pääpiirteissään, sopimuksen mukaan 50 p:iä tunnilta

Huolellinen opetus! Oppilaita suositetaan

Heikki Liipola.

TURKU, Aurakatu 3. Telef. 3 41.

Toimisto avoinna klo 9—2 päiv. ja 4—7 illalla.

Uusia oppilaita vastaanotetaan edelleen.

histöjä ja käskenyt m. m. että päiwystyspalweluksessa olewain poliisimiesten tulee aina olla asestettuina.

— **Murhayritys Wiipurin läänin kuwernööriä wastaan.** Ma'ti Reinikan kuulustelua on jatkettu pääwahdissa. Wangittu ei anna minkäänlaisia tietoja pakenemisestaan Ruotsiin eikä siinä hänelle awuliaisina olleista. Häntä ei ole myöskään woitu saada ilmottamaan kenen luona hän on asunut ne kolme päiwää, jotka Wiipurissa oli ennen murhayritystä wiettänyt. Erinäisten syiden wuoksi arweli poliisi hänen mahdollisesti olleen jossain Kolikkoinmäellä, jossa komisarius v. Grofs toimitti toissa päiwänä tutkimuksen, joka kuitenkin jäi tuloksetta. Reinikka ei ole koskaan ennen ollut Wiipurissa eikä myöskään kuwernööri Mjäsojedoffin kanssa missään tekemisissä. Ei ollut häntä ennen edes tuntenutkaan.

Wenäjän sisäasiainministeriöstä on Wiipuriin saapunut lääkäri, joka oli saapuwilla kun siteitä waihdettiin.

Syynä miksi hän lähti kolmannen laukauksen ammuttuaan juoksemaan pakoon, kerrotaan olewan sen, että rewolweri oli joutunut epäkuntoon jollain lailla. Hän oli näet käyttänyt tawallisia rewolweripatruuneja pansaroittujen Browning-patruunien asemasta.

Reinikalla oli murhayritystä tehdessään hieno- ja sirotekoinen tekokäsi oikean käsiwarren tynkään kiinnitettynä. Hän woi sitä liikuttaakin, jonka tähden ensin ei woinut huomata mitään merkillistä hänen kädessään. Nähtäwästi lienee hän sen hankkinut Ruotsissa ollessaan. Tekokäsi irrotettiin häneltä hänen omasta pyynnöstään etsiwässä poliisiosastossa. T. k. 21 päiwänä oli hän hywin tyyni ja on yhä wielä siinä uskossa, että kuwernööri kuoli silloin paikalla.

Kuwernöörin tila on hywä. Kuumetta ei ole ja yleinen wointi on tyydyttäwä.

Kuwernööri itse ei muista lähemmin yksityisseikkoja tapahtumasta, se kun käwi niin äkkiä. Kun hän näki miehen ryntäämän huoneeseen rewolweri ojolla häntä kohti, kumartui hän waistomaisesti alas pöydän taa.

— **Wiime päiwien wangitut.** Eilisessä lehdessämme mainittujen yliopp. A. Rissasen, hra O. Tiupan ja rwa Aino Ahlgrénin wangitsemisen johdosta jatkettiin toissapäiwänä tutkimusta. Kuulusteltawiksi oli kutsuttu ruokalan hoitoja neiti Ida Ahlstedt ja ruokalan palwelijattaret sekä jo aikaisemmin wapaaksi päässyt hra O. Tiuppa. Näistä oliwat kaikki muut paitsi wiimemainittu saapuwilla.

Kuulustelu kohdistui etupäässä siihen, milloin todistajat oliwat tulleet tuntemaan yliopp. A. Rissasen, missä Rissanen tawallisesti oleskeli, sekä minkälaisia kirjoja hän lueskeli ja milloin oli matkalla y. m. Rouwa Ahlgrenista tiedusteltiin, seurusteliko hän A. Rissasen kanssa y. m. Rouwa Aino Ahlgrenista tiedetään, että hän perhe-erimielisyyksien tähden oli koettanut päästä eroon miehestään, waan ei oikeus ole wielä lopullisesti asiaa ratkaissut. Mitä muuten tulee poliisin ennen ilmottamaan tiedonantoon, woimme huomauttaa, että rwa A:n mies on käynyt hänen isänsä kanssa joku aika sitten Helsingissä eikä silloin ollut moittinut waimoaan siitä, että olisi muka karannut kotoaan jättäen lapset ilman hoiwaa; mitä lapsiin tulee, on rwa Aino Ahlgrén ne jättänyt Wiipurissa olewien wanhempiensa hoidettawiksi.

Poliisien käytöstä tutkimuspaikalla myöskin kaikilta tiedusteltiin, sekä kyseltiin, tiesiwätkö nämä ennakolta että tarkastuksen pitäjät oliwat poliiseja. Palwelijattarilta myös tahdottiin tarkkaa tietoa, mitä he tekiwät, sekä hätääntyiwätkö he poliisien tulosta y. m. Tit. Kansasesta tiedusteltiin myöskin ja ilmotettiin, ettei poliisilaitoksessa sen nimellistä henkilöä ole, eikä ollenkaan sellaisia henkilöitä, jotka eiwät uskaltaisia ilmaista nimeänsä poliisina, wielä wähemmin kutsua itseään musiikkioppilaiksi y. m.

Kuten on saatu myöhemmin tietää, oli tästä yläämainittu tutkimus toimeenpantu sen johdosta, että muka H. S:ssa oli mainittu asioita, jotka alentawasti puhuiwat poliisin käytöksestä silloin kerrotussa poliisin kotitarkastuksessa ja wangitsemisessa. — Hels. San.

— **Suomalainen sairaanhoitokunta.** T. k. 20 p. saapui tänne Guntshulinista sähköpanoma, jossa intendentti Sittkoff pyysi määräystä sairaanhoitokunnalle pakon tullessa lähten Guntshulinista. Siinä tapauksessa suunnattaisiin matka Harbiniin, jonka länsipuolelle sairaanhoitokunta sijoittuisi.

Sähköpanomaa lähetettäessä woiwat sairaanhoitokunnan jäsenet kaikki hywin.

Suomalaisen sairaiden ja haawoittuneiden sotilasten hoitoyhdistyksen sohtokunta on mainittuun sähköpanomaan wastannut että sairaanhoitokunnan johtaja wastaiseksi menetelköön asianhaarain mukaan. Huoli on waan pidettäwä siitä, että sairaanhoitokunta ja sen jäsenet ensi toukok. 20 p:ksi, jolloin heidän sopimusaikansa päättyy, pääsewät kotipaikalleen.

— **Raahen maistraatti ja kutsuntaluettelon tarkastus.** Siittenkuin läänintoimisto oli Oulun läänin kuwernööriille ilmottanut, ettei Raahen maistraatti ollut piiritoimistoon palauttanut sille tarkastettawaksi läheiettyä kutsuntaluetteloa, on kuwernööri t. k. 9 p:nä antamallaan päätöksellä, joka saatiin poliisilaitoksen wälityksellä maistraatin tietoon, welwottanut maistraatin puheenjohtajalle ja kullekin jäsenelle asetetun 200 mkan sakon uhalla kokoonkutsumaan raastuwankokouksen sanotun kutsuntaluettelon tarkastamista warten wiimeistään kolmen wiikon kuluessa, sekä seuraawana sunnuntaina tiedonsaantipäiwästä lukien kirkossa kuuluttamaan saman luettelon, sekä maistraatin puheenjohtajan on 200 markan sakon uhalla raastuwankokouksen pidettyä wiikon kuluessa lähetettäwä kuwernööriille oikeaksi todistettu jäljennös siitä kuulutuksesta, jolla sanottu raastuwankokous oli kokoon kutsuttu. — R. L.

Pikku uutisia ja pakinoita.

— **Englannin ja Suomen keskeisistä liikesuhteista** on englantilainen ammattiaikakauskirja „Timber" ottanut puhuaksen. Otsakkeella „Suomi" se m. m. kirjottaa:

Waltiolliset mielenosotukset Helsingissä y.m. eiwät ole omiaan herättämään lewottomuutta Englannin kauppasuhteiden häiriintymiseen nähden Suomen kanssa. Päinwastoin näyttäwät olot siinä suhteessa lupaawilta. „Finland Bulletinin" wiime numerossa (pieni Lontoossa ilmestywä lehti, jota julkasee muuan Suomen asioita harrastawa herrasmies) kuwataan wiiden wiime wiikon tapauksia. On ilmeistä että Suomen kansan enemmistö koettaa saada sowitusta kärsimistään wääryyksistä rauhallisilla keinoin ryhtymättä wäkiwaltaisuuksiin. Luonnostaan oiwat lehden mukaan suomalaiset helposti suuttumatonta kansaa, ja heidän terwe järkensä on wakuuttawa heille aseellisen taistelun menestyksen toiwottomuudesta.

Meidän mielestämme, jatkaa lehti, owat englantilaiset kauppiaat oikeassa luottawasti jatkaessaan liikesitoumuksiaan suomalaisiin tawaroihin nähden.

— **Kuwernööri N. Mjäsojedoffille** on saapunut runsaasti myötätuntoisuutta ilmasewia sähköpanomia ja kirjeitä sekä kukkia.

Turustakin kuului sellaisia lähetetyn.

— **Ilkiwaltaisuutta.** Klo 4 aikaan yöllä t k. 22 pwää wastaan tuli muuan hywinpuettu henkilö talosta n:o 3 Kruunuunwuorenkadun warrella Helsingissä ja pyysi lähellä olewaa wartijapoliisia wiheltämään ajuria. Kun poliisikonstaapeli wastasi, ettei ajureita siihen aikaan ollut niillä tienoin, astui mies muutamia askeleita kaupunkia kohti, mutta pysähtyi ja kysyi poliisilta, tahtoiko hän tulla ammutuksi, sekä ampui rewolwerilaukauksen. Sitten hän katosi. Luoti ei sattunut kehenkään. — H.-P.

Kirjallisuutta ja Taidetta

— **Teatterissa** menee tänään viidennen kerran Neron päiwiä kuwaawasta, kuulun puolalaisen kirjailijan Sienkiewiczin romaanista „Quo vadis" muodosteltu samanniminen näytelmä. Ottaen huomioon että 8:ssa kuwaelmassa on onnistuttu saamaan ilmi jotakuinkin hywin pääpiirrokset Sienkiewiczin laweasta teoksesta ja kun esitys sitäpaitsi on eheää ja kokonaista, woinee toiwoa että yleisö tänäänkin täyttää mieslukuisena teatterin.

Näytäntö alkaa klo $^1/_2$ 8 i. p. ja owat pilettien hinnat tawalliset.

— **Pyrkijä** n:o 3 on ilmestynyt ja sisältää: Yhteinen ponnistus. — S. A.: Kirjaosuuskuntia, lukurenkaita, perhekirjastoja. — J. H. A.: Siweellisyyskysymys tehdasseuduissa. — V. H.: Pikku- ja suurwiljelys. — III, IV. — Anton Hasti: Wähän nurkkatansseista. — Keskusteluseurojen wuosikokouksia: Kyminlaakson. — Aune: Tunturien maassa. Jouluilta tunturimajassa. — Kauppis-Heikki: Sielun asioita, 2:nen kohtaus. — Peltolan Eweliina: Kotikyliltä XII. Ei kelwannut kuwakorttilainasto. — Aapo P.: Urheilu-kuwaelma. — Uutta kirjallisuutta. — Aarrelipas. — Ohjelmia nuorisoseurojen kokouksille. — Ajatustehtäwiä. — Kuwa-arwotuksia. — Nuorison pyrintöjen alalta.

M. Laaksosen Huonekaluwarasto,

Wenäjänkirkkokatu 30. Suuri, hyvin lajiteltu varasto kaikenlaisia **huonekaluja,** huonekalukankaita, rautasänkyjä ja matrasseja y. m. Tilauksia vastaanot. Puh. 109.

Antti Ahon

Kangas-kauppa.

6 Linnankatu 6.

Suuri valikoima

kuosikkaita mustia ja värillisiä **leninkikankaita, puserokankaita,** suuri valikoima miesten **pukukankaita, kartiinikankaita, vuorikankaita** ja kaikenlaisia lisätarpeita.

640

Tuoreimmat tiedot

Saapuneet S. U. T:lta Turun Sanomille wärsinaisen toimitustyön päätyttyä yöllä.

Waltiopäiwiltä.

Säätyjen seuraawa täysistunto on ensi tiistaina klo 7 i. p.

Wiime istunnossa pöydälle pannut esitykset lykättiin: esitys paloapuyhdistyksiä koskewasta asetuksesta laki- ja talouswaliokuntaan, esitys warain osottamisesta waltiopäiwäkustannusten suorittamiseksi waltiowaliokuntaan, esitykset mallasjuoma-suostunnasta ja pelikorttisuostunnasta suostunta- ja waltiowaliokuntiin, esitys palowiinaweroista talous- ja waltiowaliokuntiin, esitys koskewa määrärahoja suostuntawaroista kansakoululaitosta warten wuosina 1905—1907 waltiowaliokuntaan, esitys leimasuostunnasta suostunta- ja waltiowaliokuntiin, esitys koskewa 1904—1905 wuoden waltiopäiwillä pyydettyjä määrärahoja waltiopäiwäkustannusten suorittamiseksi, maan kansakoulujen ylläpitoa warten ja tientekorasituksen huojentamiseksi ja keinoja, joilla nämät määrärahat olisiwat hankittawat, sekä esitykset kulkulaitosrahastosta ja waltiontakauksen myöntämisestä Suomen Hypoteekkiyhdistyksen ulkomaisista lainoista, kaikki waltiowaliokuntaan.

Ritaristo ja aateli.

Erityisen walituswaliokunnan mietinnön asewelwollisuusasiaa koskewain pakkomääräysten wälittömästä lakkauttamisesta hywäksyi sääty, joka kuitenkin useain puhujain ehdotuksesta päätti lähettää sen takaisin waliokuntaan hywäksywän lausunnon antamiseksi niille kutluntaiässä olewille nuorukaisille, jotka jäämällä pois kutsunnasta kieltäytywät myötäwaikuttamasta laittoman asewelwollisuuskäskyn toteuttamiseksi.

Waltiowaliokunnan mietinnöt postisäästöpankeista ja Antellin kokoelmista hywäksyttiin.

Pyynnöstä wapautettiin hra Mechelin, joka nykyään on sairas, toimituswaliokunnan jäsenyydestä.

Erityisen walituswaliokunnan mietinnön n:o 3, jonka Ritaristo ja Aateli ja Pappissääty owat hywäksyneet, on myös hywäksynyt Porwarissääty, mutta pöydälle pannut Talonpoikaissääty.

Kaikki säädyt owat hywäksyneet waltiowaliokunnan mietinnöt numerot 2 ja 3

— **Helsingin kirkkoherranwaali.** Eilen klo 12 päiwällä julistettiin tulos Helsingin kirkkoherranwaalista. Tulos oli seuraawa: Tuomiorowasti Juuso Hedberg on saanut 91,869 mkn äänet 3,598 äänestäjältä, kappalainen K. A. Hildén 13,100 mkn äänet 1,817 äänestäjältä sekä kirkkoherra Elis Bergroth 7,741 mkn äänet 618 äänestäjältä.

Wenäjältä.

— **Werojen lisäys.** Raha-asiain ministeristö on lähettänyt waltioneuwostolle joukon ehdotuksia erilaisten woimassa olewain werojen lisäyksistä. Lisättäwäksi ehdotetaan m. m. aksiisiweroa, wiinaweroa, perintöweroa, tulliweroa ja weroa karttamerkeistä.

Kuwaawaa näille ehdotuksille on se, että ne on laadittu kansliateitä suuressa kiireessä, niin ettei yleisöllä, jota ne koskewat, ole ollut wähintäkään tietoa niistä, waikkakin muutamat werot, kuten esim. karttamerkkiwero on ehdotettu korotettawaksi 50 prosentilla.

— **Puolalaiset oppikoulut.** Erityinen ministerikomitea on t. k. 21 pnä käsitellyt kysymystä puolankielen asemasta Puolan oppikouluissa. Prinsiipin kannalta ei kukaan wastustanut tämän kielen ottamista lukuohjelmaan, wieläpä pidettiin se suotawanakin, koska ainoastaan täten woidaan päästä säännöllisiin oloihin tuolla rauhattomassa maassa. Keskusteluilla oli wasta alustawa luonne.

— **Wenäjän korkeakoulut.** T. k. 20 pnä oli ministereillä yksityinen kokous maanwiljelysministeri Jermolowin luona, jossa keskusteltiin niistä toimenpiteistä, joihin olisi ryhdyttäwä töiden seisahtumisen johdosta korkeakouluissa. Kansanwalistusministeri W. Glasof sanoi kuulleensa, että yleensä toiwotaan yliopistojen pikaista awaamista ja olisi siis ryhdyttäwä toimeen näiden toiwomusten toteuttamiseksi. Kulkulaitosten ministeri ruhtinas Hilkof ei taas puolestaan kannattanut tätä ehdotusta. Jos yliopistot awattaisiin, niin esittäisiwät yliopplaat taas entiset waatimuksensa, joiden joukossa on paljon sellaisia, joita ei wielä pitkiin aikoihin Wenäjällä woi toteuttaa.

Silloin syntyisi taas rauhattomuuksia, joiden tukahuttamiseksi täytyisi käyttää poliisia, mutta tätä on kaikin tawoin wältettäwä, sillä ylioppilaat owat siwistynyttä wäkeä, jotka eiwät kärsi wäkiwaltaa. Hänen mielestään on wiisainta antaa kunkin tehdä kuten tahtoo. Ensiwuotisille ylioppilaille on annettawa wuoden määräaika, jonka kuluessa he saawat palata takasin yliopistoon ja siirtyä toiselle kurssille, jos woiwat suorittaa waadittawat tutkinnot. Wanhemmille ylioppilaille on annettawa 2 wuoden määräaika, jonka kuluessa he saawat palata jatkamaan opinnoitaan. Täten toimimalla ei tehtäisi kellekään wääryyttä. Wielä piti ruhtinas suotawana, että muodostuisi yksityisiä yliopistoja, joissa asianomaiset saisiwat järjestää asiansa mielensä mukaan ja joiden oppilaat saisiwat suorittaa erotutkinnon waltion yliopistoissa.

— **Rauhattomuudet Tiflisissä.** Wirallisesti ilmotetaan: T. k. 18 päiwän wastaisena yönä on poltettu Karatshulin, Mutusin, Sahanin, Hreitin ja Kwalitin kylähallitukset. Samana päiwänä poltettiin Kwahtin kirkko. Seuraawana yönä noin 300 henkinen wäkijoukko wastusteli poliisin toimia Rjekan kyläässä prinsessa Murat'n maatilalla. Kun joukon johtaja wangittiin, saarsi wäkijoukko sotilaat ja poliisit, waatien towerien wapauttamista. Kun siihen ei suostuttu alkoi wäkijoukko ampua. Sotawäki wastasi tuleen, jolloin useita henkilöitä kuoli ja haawottui. Seuraawana yönä poltettiin Didinskin kirkonkylän wirastohuone, jolloin useita talonpoikia wangittiin.

— **Uudistusmääräys.** Moskowa, maalisk. 22 p. (P. T.). Semstwolle ja dumalle on ilmotettu, että sisäasiainministeri maalisk. 24 p. wastaanottaa ne lähetystöt, jotka tulewat anomaan, että yhteiskunnan edustajia kutsuttaisiin helmik. 18 p:nä annetulla määräyksellä asetettuun komiteaan.

Minsk, maalisk. 22 p. (P. T.). Helmik. 18 p. annetun käskykirjeen mukaisen anomuksen laatimiseksi asetettu duman komitea kutsuu istuntoon waltion ja yksityisten laitosten sekä kaikkien yhteiskuntaluokkain edustajia.

Tomsk, maalisk. 22 p. (P. T.). Duma on hywäksynyt 23 äänellä 3 wastaan Hänen Majesteetilleen Keisarille osotetun adressin helmik. 18 p:n käskykirjeen johdosta ja päättänyt ikuistuttaa tämän historiallisen päiwän muiston antamalla perustettawana olewalle koululle sekä kirjastolle ja lukusalille nimeksi „1905 wuoden helmik. 18 päiwän kansakoulu".

— **Asewarasto Moskowassa.** Moskowa, maalisk. 21 p. (P. T.) Tieto että muutamia satoja henkilöitä on asetettu syytteeseen Marianlehdossa löydetyn asewaraston johdosta, on wallan wäärä. Luotettawaksi luultu henkilö oli petkuttanut toimiston kirjeenwaihtajaa.

— **Ruhtinas Swiatopolk-Mirskin terweys.** Tiedonantojen johdosta että ruhtinas Swiatopolk Mirski olisi sairaana, on hän. „Wil Westnikille" ilmottanut että moiset huhut owat kokonaan perättömät ja ettei hänen terweydentilassaan ole tapahtunut muutoksia.

— **Perututettu huhu.** Japanin sotawankien toimisto on ilmottanut että huhu, että kiinalaiset olisiwat murhanneet wenäläiseen sairashoitokuntaan kuuluwia henkilöitä Mukdenissa, on perätön.

— **Kurskin lewottomuudet.** Rusk. Slowolle lennätetään että Kurskin kaupunginwaltuusmiesten anomus, että poliisimestari Sarin ja komisarius Pusanof erotettaisiin wiroistaan, ei ole saanut hywäksymistä. Samoin on kuwernööri suwainnut hylätä moniaita muitakin tarpeellisia uudistustoimenpiteitä. Menettely on synnyttänyt pahaksumista.

— **Wenäläis-puolalainen neuwottelu.** „Pet. List." kertoo, että näinä päiwinä on useita siwistyneitä puolalaisia kokoontunut yksityiseen neuwotteluun, johon myöskin olt saapunut muutamia wenäläisiä. Keskustelusta käwi ilmi, ettei puolalaisilla tähän saakka ole ollut oikeata käsitystä siwistyneiden wenäläisten suhteesta Puolan kysymykseen. Wasta nyt aletaan huomata, etteiwät siwistyneet wenäläiset ole koskaan ollcet wihamielisiä puolalaisia wastaan ja että näiden wenäläisten pyrkimyksenä on ollut saada kaikille Wenäjällä asuwille kansoille yhtäläiset kansalaisoikeudet, jotta yksimielisesti woitaisiin työskennellä suuren waltakunnan henki ellä wainiolla.

— **Kasanin yliopiston** konsistorilta oli kansanwalistusministeriö tiedustanut, mihin toimenpiteisiin konsistori on ryhtynyt, jotta työt yliopistossa mitä pikimmin jälleen alkaisiwat. Asiasta neuwoteltuaan päätti konsistori wastata, että työt yliopistossa woidaan alkaa wain siinä tapauksessa, että ylemmille oppilaitoksille myönnetään täydellinen itsehallinto sekä myöskin pannaan toimeen uudistuksia yleiswaltakunnallisessa järjestyksessä. Tästä wastauksesta ilmotettiin myöskin ministerikomitean puheenjohtajalle S. Wittelle, joka heti lähetti seuraawan wastauksen:

„Yliopiston kaswattina, jatkaen koko elämäni ajan yhteyttä yliopiston kanssa, minä eläwästi tunnen, ettei tiede ja akateeminen elämä woi menestyä, jos niiltä puuttuu tieteellisen opetuksen wapaus, itsenäisyys ja omintakeisuus. Siksi en minä woikaan toisin kausua, missä tai millaisten olosuhteiden wallitessa minä esiintynenkään".

Sota.

Sota Mandshuriassa.

„Matinin" sotakirjeenwaihtaja, joka saapui Teliniin Mukdenin tappion jälkeisenä päiwänä, kertoo monesta dramaattisesta näytöksestä, joitten todistajana hän sai olla.

Jo matkalla Harbinista Mukdeniin hyökkäsiwät junan kimppuun, joka oli täynnä sotamiehiä ja upseereja, hunguusit. Waunujen ikkunat särkyiwät sirpaleiksi muutamassa minuutissa kuulista. Seinät ja wäliseinät muuttuiwat pian seuloiksi. Yksi upseereista kaatui kuoliaana maahan, kaksi sotamiestä waarallisesti haawottui. Sotamiehet ampuiwat ikkunoista ja meniwät sitten korjaamaan lapioilla ja kuokilla tietä, sillä hunguusit olisiwat räjähyttäneet rautatien dynamiitilla. Wahingot korjattiin pian niin, että juna saattoi jatkaa matkaa.

Surkeat owat kuwaukset warsinkin peräytymisretkeltä Mukdenista.

Lauwantaina 11 p. t. k., kertoo kirjeenwaihtaja, saimme tietää, että wenäläiset joukot oliwat lähteneet Mukdenista ja oliwat Telinissä. Meitä wastaan kiisi täydellä höyryllä junia, jotka oliwat lastatut tykistöllä ja sotatarpeilla. Rautatieradan kummallakin puolella kulkiwat pitkissä surullisissa jonoissa suuren wenäläisen armeijan kuormastot matkaten Guntsuliniin. Näytelmä oli liikuttawa: joukko nääntyneitä sotamiehiä, nukkuen kulkiessaan ja töin tuskin laahaten jalkojaan kulki waunujen perässä.

Saawuimme wihdoin Teliniin. Rautatieasema oli täpösen täynnä sairaita ja haawotettuja. Monet, jotka tilanpuutteen takia eiwät olleet päässeet sairashuoneisiin, loikoiwat kiskojen ja laatikkojen wälissä. Kaikkialta kuului yön hiljaisuudessa waikerruksia. Aamun tullen oli kuwa wieläkin surullisempi, pitkin koko joen rantaa makaili sotamiehiä werissään, mitkä kuolemaisillaan, mitkä jo kuolleina, taiwasalla, pakkasessa, ilman minkäännäköisiä peitteitä, ilman säkkiä päänalaiseksi. (Nowosti).

Ruusunpunerwat toiweet, että tuokowia kokenut wenäläinen armeija saisi lewätä kaksi wiikkoisista taisteluistaan Hunhella ja tämän taistelun kauhuista, owat häwinneet kuin sawupilwet. Japanilaiset eiwät näy tuntewan wäsymystä. Päinwastoin osottaa se että Ojama on siirtänyt pääkortteerinsa Mukdenista Teliniin ja että hän aikoo pontewasti pitkittää takaajoa.

Senjälkeen kun Wenäjän armeija sai päässeeksi Kajuaniin, jonka matkan R. W. laskee 31 wirstaksi, wiettiwät wenäläiset t. k. 16 p:wää wastaisen yön Kajuanissa. Japanilaiset koko yön ahdistiwat wenäläisten takimmaista joukkoa (4:ttä siperialaista armeijakuntaa, jota johtaa kenraali Parubajeff), jolla oli wahwat asemat Tsinhejoella.

16 p:nä jatkoiwat Linewitshin kaikki armeijat peräytymistään pohjoista kohti ja kulkiwat mainittuna päiwänä 29 wirstaa Tjantafun asemaa kohti, missä he jälleen oliwat yötä. Parin kiiruhtawan päiwämarssin jälkeen katsoi Linewitsh mahdollisesksi suoda joukoilleen päiwän lewon Tjantafun seuduilla. Tätä tilaisuutta käyttiwät japanilaiset hywäkseen, alottamalla tykkitulen kahta wenäläistä osastoa wastaan. Samaan aikaan ilmestyi wenäläinen joukko Kastoitsiin, 15 wirstaa itään Tjantafusta, nähtäwästi aikomuksessa saartaa wenäläisten aseman. Mitä 18 p. tapahtui ei R. W. tiedä, mutta lausuu kaikkien asianhaarain wiittaawan siihen, että peräytymistä jatkettiin mainittuna päiwänä tarkotuksessa päästä Guntshuliniin, joka on sieltä 101 wirstan päässä pohjoisessa.

Se että wenäläisten oli pakko peräytyä sellaisella nopeudella — 30 wirstalla päiwässä — esittää aseman hywin wakawaksi. R. W. panee merkille että paitsi japanilaisten etelästäpäin kohdistuwaa takaa-ajoa myös kaksi japanilaista osastoa ahdistaa wenäläisiä rinnakkain (toinen osastoista on melkoisen suuri ja warustettu järeällä tykistöllä). Nämä osastot etenewät pohjoista kohti pitkin Liaohen oikeaa rantaa 30 à 40 wirstan päässä rautatiestä länteen.

Sähkösanomia.

(Turun Sanomille).

Wenäläisten peräytyminen.

Tokio, maalisk. 23 p. (P. T.) Wirallisesti ilmotetaan että japanilaiset t. k. 21 pnä owat wallottaneet Tshantunin. Osa wenäläisestä ratsuwäestä on pysähtynyt 3 km. matkalle Tshantunin pohjoispuolelle. Melkoisia wenäläisjoukkoja peräytyy luoteiseen päin rautatiestä. (Reuter).

Wenäjän ja Japanin raha Mandshuriassa.

Söpingkai, maalisk. 22 p. (P. T.) Wenäjän rahan kurssi, joka Mandshuriassa on ollut korkea, ei ole tullut epäwakaiseksi Ljaojanin, Mukdenin eikä Telinin tappioista. Wuoden alussa huomattu wähäpätöinen kurssimuutos ei riippunut epäluottamuksesta, waan siitä että liian wähän wenäläistä hopeata oli liikkeessä. Oli tarpeeksi, että rahastot ja wenäläis-kiinalainen pankki laski liikkeelle werrattain wähän hopeata, jotta Wenäjän rupla olisi tullut entiseen arwoonsa. Samaan aikaan saatiin Inkoussa suurimmalla waikeudella waihdetuksi Japanin sotasetelit, joita on tulwimalla Mandshuriassa.

Ei yhteentörmäyksiä.

Pietari, maalisk. 23 p. (P. T.) Kenraali Linjewitsh sähköttää Hänen Majesteetilleen Keisarille t. k. 22 p:nä: Ilmotuksia taisteluista wiholisen kanssa t. k. 21 p:nä ei ole saapunut.

Tappiot Mukdenin luona.

Pietari, maalisk. 23 p. (P. T.) Pääesikunta ilmottaa että Mukdenin wiime taistelujen tappioiden luetteleminen julastaan, sitä mukaa kuin armeijaosastojen päälliköt sähköteitse lähettäwät tiedonantoja.

Uusi ylipäällikkö.

Söpingkai, maalisk. 22 p. (P. T.) Kenraali Linewitshin ylipäälliköksi nimittämisen owat sotajoukot ottaneet wastaan ilolla, erittäinkin siperialaiset. Hänen sotilaalliset ansionsa, joita hän on ensin osottanut Kaukasiassa ja sittemmin loistawasti kehittänyt Pekingiä wastaan tehdyn sotaretken aikana, luowat rohkeutta ja tulewaisuuden luottoa. Kenraali esiintyy edukseen aatelisella woimallaan ja wäsymättömyydellään. Koko ensimäisen armeijan peräytymistien loppumattomilla wuoripoluilla suoritti kenraali ratsain ja näyttäytyi kaikille armeijansa osille, wieläpä wähäpätöisimmillekin.

Ostakaa

Teetä

Rudolf Gardbergilta,

616 Linnankatu 15.

Keilanheittäjät.

V. P. K:n keilarataa suositetaan

— **Merimiehen Ystävä** n:o 3 on ilmestynyt ja sisältää: Anokaamme uskossa epäilemättä. — Mitkä ovat syyt epäuskoon ja wihaan Jeesusta wastaan. — Kirje Liverpoolista. — Erään merimiehen kirje. — Kirje Melbournesta. — Sinä Jumalan ihminen! — Hän oppi tyytyäisyyttä. — Sanomia ja tervehdyksiä. — Kuolonsanomia. — Tietoja halutaan. — Merimies- ja siirtolaislähetyksen tulot helmikuulla 1905. — Tilaus-ilmotus.

Ulkomailta.

Kuban elpyminen.

Havanasta kirjotetaan, että ennustukset paremman ajan koittamisesta Kuballe yhä enemmän käywät toteen. Sokurin, Kuban tärkeimmän tuotteen hinta on kohonnut siinä määrässä, että siitä nykyään maksetaan kahta suurempi hinta, kuin wiime wuosina. Sokuriwiljelysten hywä kanta lupaa sokurin wiljelijöille runsasta woittoa, joka heille korwannee wiime wuosien tappiot, etenkin kun Yhdyswaltain kanssa solmittu wastawuoroisuussopimus takaa Yhdyswaltain markkinat wiidelsi wuodeksi ja sokuripalkkioiden lakkauttaminen Europassa suojelee liikatuotannosta. Tupakka niinikään tarjoo mitä parhaat toiweet. On odotettawissa hywä sato, ja lisäksi laatu lupaa eri piireistä saatujen tietojen mukaan tulla mitä paras. Wiime wuosien sokurisadon arwo lasketaan 50 miljonaksi dollariksi, tupakansadon 40 miljonaksi. Kun tähän lisätään 35 miljonan dollarin laina, joka on otettu wapautusarmeijan palkkaamiseksi. niin karttuu siitä 125 miljonan dollarin summa, joka wiime wuoden aikana on Kubaan tullut. Tämä rahamäärä merkitsee sitä enemmän, kun huomioon otetaan, ettei Kuban koko wäkiluku wielä likimainkaan nouse 2 miljonaan. Waikka ulkomaisen pääoman waikutuksesta melkoinen osa näistä summista pian palaakin takaisin ulkomaalle, niin joutuu niistä kuitenkin Kubassakin monta miljonaa liikkeeseen, elwyttämään kauppaa ja toimeliaisuutta. Syynä siihen, ettei Kuban kauppa sittenkään, tuontikertomuksista päättäen, wastaa toiweita, lienee suureksi osaksi se, että kauppiaat käyttäwät hywäkseen edullisia oloja myydäkseen wanhat warastonsa.

Kuban raha-asiat owat kaikin puolin parantuneet. Tullitulot ja kulutuswerojen werot riittäwät korwaamaan juoksewat menot sekä waltiowelkain koronmaksuun ja kuoletukseen ja wieläpä niistä jää ylitsekin huolimatta siitä, että raha-asiain hoito on lewäperäinen ja että Kuba ylläpitää tarpeettoman suurta wirkamiehistöä.

— **Raipparangaistus Tanskassa.** Raipparangaistuslaki on edelleen pohdinnan alaisena Tanskassa.

Sen wastustajat owat jyrkästi sitä mieltä, että rikosten lukumäärä, jolla lain käytäntöön ottoa on puolustettu, ei maassa

Radiaattori,

joka valmistaa voita suoraan eheästä maidosta, on nykyajan paras meijerikone. Kokemus maassamme toimivasta 32:sta Radiaattorimeijeristä näyttää tarpeeksi, että radiaattorijärjestelmä epäilemättä on enin järkiperäinen ja **taloudellisin meidän oloillemme.**

Radiaattorivoi on maukkaampaa ja kestävämpää kuin mikään muu voi, sentähden se menee paremmin kaupaksi ja saavuttaa korkeammat hinnat.

Todistuksena siitä, että Radiaattorimeijerit todellakin valmistavat hienoimman ensi luokan voin, mainittakoon, että vaikka Suomen noin 1,000 lukuisesta meijeristä ainoastaan 32 on Radiaattorimeijeriä, joista osa alkoi toimintansa vasta marras- ja joulukuussa 1904, niin oli kuitenkin niistä 96:sta näytteestä, mitkä 10:ssä aijottaisessa vointarkastuksessa 7 p:nä lokak. 1904 ja 24 p:nä helmik. 1905 välisellä ajalla tekivät parhaimman kolmasosan,

30 näytettä Radiaattorimeijereistä.

Separaattorimeijereitä asetetaan **BALTIK** separaattoreilla, jotka voittavat kaikki muut puhtaaksikuorimisessa, ja **SIMPLEX kirnuilla,** jotka ovat 20:nen vuosisadan kirnuja. **SIMPLEX,** amerikkalainen yhdistetty kirnumis- ja vanutuskone, on esim. Tanskassa saavuttanut erinomaista suosiota.

Ajanmukaisia meijereitä ja kaikkia ensiluokan meijerikoneita toimittaa ja asettaa edullisimmin täydellä takauksella

Osakeyhtiö
VICTOR FORSELIUS,
Turussa.

Pyytäkää kustannusarvioita ja piirustuksia! 946

ole kohonnut. Sen ohessa nämä pitäwät tällaista lakia wain omiaan lisäämään rikostentekijäin raaistumista. Lainkannattajat, etupäässä oikeusministeri Albertti, huomauttawat, että „ruumiillinen rangaistus on ainoa, joka auttaa".

Puolueet owat jakaantuneet jotenkin hajanaisesti lain kannattajiin ja wastustajiin. Ainoastaan sosiaalidemokraatit owat sitä miehissä wastaan.

Sähkösanomia.

Turun Sanomille.

Englantilaiset ja Bakun lewottomuudet.

Lontoo, maalisk. 22 p. (P. T.) Alihuoneessa on Louis, wiitaten niihin suuriin englantilaisiin pääomiin, jotka on sijotettu yrityksiin Bakussa, tiedustanut hallitukselta konsuliwiraston perustamisesta Bakuun Englannin etujen kehityksen suojaamiseksi. — Balfour wastasi, ettei toistaiseksi ole saatu Wenäjän hallituksen suostumusta.

Saksan militarismi.

Berlin, maalisk. 22 p. Waltiopäiwät owat hywäksyneet keskustan ja wapaamielisten esittämän ehdotuksen sotilaslakien tarkastamisesta, mikä tarkottaa sotamiesten rankaisemisen liewentämistä kurinpitorikkomuksista sekä päällikköjen rankaisemisen lisäämistä rikoksista alaisiaan kohtaan.

Italian ministeripula.

Rooma, maalisk. 22 p. Ministeri Tittoni on edustajakamarissa selittänyt, että Fortin kielto muodostaa uutta ministeristöä on johtunut siitä että hän on epäillyt marraskuun waalien johdosta parlamentin enemmistön kannattawan hallituksen ohjelmaa. Kun ministeristö nyt eroo, pitää se waltiollisena welwollisuutenaan hajaantua kamarin istuntojen kestäessä. Hän arwelee että enemmistö pysyy entiselle ohjelmalleen uskollisena.

Kapina Kamerunissa.

Berlin, maalisk. 22 p. Nat. Ztgin mukaan on koko eteläisessä Kamerunissa kapina, jota ei wirallisesti ole wahwistettu. Wiranomaisten tietojen mukaan ei missään ole lewottomuuksia sattunut.

Keisari Wilhelm matkustaa Wälimerelle.

Cuxhaven, maalisk. 23 p. Klo 9,30 a. p. matkusti keisari Wilhelm Wälimeren-matkalle Hamburg-American-linjan höyrylaiwalla Hamburg.

Tila Balkanilla.

Belgrad, maalisk. 22 p. Serbiaan muuttaa monta Turkin serbialaista. Täällä pelätään että siirtolaisuuden johdosta serbialainen aines Wanhassa-Serbiassa kuolee sukupuuttoon.

Tila Unkarissa.

Budapest, maalisk. 22 p. Keisari on wastaanottanut Andrassyn, joka ilmotti ettei hän ole onnistunut keskusteluissaan jarrutuspuolueen kanssa.

Saksan ministerit.

Berlin, maalisk. 22 p. Sanomalehdet kertowat että ylähuoneen (?) presidentti Bollber (?) on nimitetty ulkoasiainministeriksi (?)

Saksan keisarin matka Marokkoon.

Berlin, maalisk. 22 p. Nord. allg. Ztg wakuuttaa, ettei Saksan keisarin matkalla Tangeriin ole waltiollista merkitystä.

Japanin laina.

Berlin, maalisk. 22 p. (P. T.) Luotettawien tietojen mukaan päättiwät japanilaiset ottaa Berlinissä 200 miljoonan markan lainan 5 % korolla kurssiin 90. Pankkimiehet, jotka owat laskeneet wenäläiset lainat, owat päättäwästi kieltäytyneet ryhtymästä Japanin lainaan.

Berlin, maalisk. 22 p. (P. T.) Uusi Japanin laina otetaan ehdoilla, että suurempi osa japanilaisten tilauksia annetaan saksalaisille tehtaille.

Sota Turkin ja Bulgarian wälillä.

Paris, maalisk. 23 p. Eclairin mukaan on sulttaanin wirallinen asiamies Lontoossa Hilluom (?) lausunut Turkin hallituksen tulleen wakuutetuksi siitä, että sota on wälttämätön Bulgarian kanssa.

Yleisön osasto.

— **Pieni huomautus.** Koska muutamat Wulcanin tehtaan työntekijät owat nostaneet sellaisen perättömän huhun, että allekirjottaneen saunasta muka juoksee likawesi takaisin kaiwoon, saan sen johdosta tiedoksi saattaa, että likawesitorwi menee saunasta pellon ojaan, josta edelleen alamäkeen warsinaiseen likawiemäriin, ja että puheenalainen kaiwo on 4 syltä ylempänä ja sen wesi nousee 14 metrin sywyydestä läpäsemättömän sawikerroksen alta ja on laadultaan mitä parhain.

M. E. Mantera.
Korppolaisniemi n:o 6 b.

Niitä näitä.

— **Valtiolliset murhat.** Cesare Lombroso, kuuluisa italialainen sieluteiteilijä, julkasee Berliner Tageblattissa mieltäkiinnittävän tutkistelemuksen „rikosten esiintymisestä", missä hän m. m. koskettelee kysymystä valtiollisten rikosten ehkäisemisestä. Paras, vieläpä ainoa todellinen keino tässä suhteessa on Lambroson mukaan että maalle, missä rikos tehdään, myönnetään mahdollisimman suuri vapaus. Maassa jossa sorto ja orjuus vallitsevat, ei tämänlaisten rikosten jatkumista voida ehkästä.

Kauppa- ja meriliike

— **Talvilaivaliike Turku—Tukholma.** Höyryl. Bore II saapui tänne eilen klo ½ 5 i.p. Tukholmasta Maarianhaminan kautta mukanaan 85 matkustajaa ja 515 tonnia lastia.

Laiva myöhästyi sumun wuoksi.

— **Myyty kutteri.** Apteekkari W. Palén Uudestakaupungista on myynyt omistamansa Roxane nimisen kutterin insinööri Karl Lindbergille Helsingistä 2,600 markan kauppahinnasta. — U. San.

— **Laivan kauppa.** Kauppias J. G. Brander ja laiwuri Kaarlo Holmberg Luwialta ovat ostaneet laiva „Marthan" Reposaarelta. Kauppahinta tuntematon. — Kans.

Laivalista.

Pillau, maalisk. 15 p. Samland (h.), Schwartz, Hangosta.

Jacksonville, maalisk. 1 p. Pehr Brahe, lähtenyt Honfleuriin.

Tönsberg, maalisk. 14 p. Lyra (h.), kotoisin Kristianiasta, on saapunut tänne Turusta tuoden mukanaan kauroja ja heiniä. 9 p. syttyi osa sen kansilastista palamaan, mutta saatiin tuli kuitenkin tunnissa sammumaan ilman että laiva wahingoittui.

Melbourne (Australiassa). Laiva Orient saapui tänne t. k. 21 p.

— **Rauman laivat.** Lotus, E. K. Wiglund, lähti maalisk. 19 p. Jacksonvillestä Rotterdamiin.

— **Uudenkaupungin laivat.** Laiva City of Benares, E. W. Hellsten, purjehti t. k. 9 p. Melbournesta Glasgoviin. — U. San.

Voimarkkinat.

(Sähkösanomia Turun Sanomille.)

Englannin voimarkkinat.

Neljästä markkinapaikasta Suurbritanniassa saapuneiden sähkötietojen mukaan oli huippuhinta maalisk 22 pnä 1905 keskisuurista merkeistä priima suomalaista vientivoita Hangon painon mukaan ja vapaasti laivattuna Hangossa 247 Smk. 100 kg.

Helsingissä, maalisk. 23 p:nä 1905.

Suomen meijeriyhdistyksen toimikunta.

Kööpenhaminan tukkukauppiasseuran voinoteeraus.

Maalisk. 23 p. I luokan voi 263: 15. —265: 92 Smk. pr 95—96 kg. netto.

Hiukan Australian tuotanto-oloista.

Australia on, niinkuin tiedetään, viime vuosina saavuttanut huomattavan sijan maailmanmarkkinain tavaran hankkijana. Pääasiallisimpia tuotteita ovat vilja, villat ja voi.

Harva maa on viime aikoina saanut kestää niin ylen kovia kokemuksia kuin Australia. Kova taloudellinen pula kohtasi sitä v. 1893 ja siitä tuskin selwittyä alkoi maassa sadeton aika, jota kesti lähes 10 wuotta. Pouta poltti paljaaksi suunnattomia aloja, karjaa kuoli laumottain.

Poutakauden alussa oli Australiassa noin 100 milj. lammasta ja näiden omistajat ostivat miljonien arvosta rehua voidakseen siten pitää hengissä ainakin osan eläimiään. Yhtä kaikki täytyi näitä lopettaa tuhatmäärin: yhtenä ainoana vuona (1901) 18 miljonaa. Muuta karjaa lopetettiin samaan aikaan noin 4 milj. elukkaa.

On itsestään selvää, mitä tämä joukkoteurastus vaikutti tuotanto-oloihin. Yksistään lampaanlihan vienti väheni puoleen entisestään, villain vienti-arvo noin 5 milj. puntaa. Voinvienti Suurbritanniaan oli v. 1900 käsittänyt 17,600 tonnia, kolmea vuotta myöhemmin ainoastaan noin 1,000 tonnia.

Vehnän tuotannon alalla osottaa tilasto vähemmän eroavaisuuksia. Vuonna 1902 maata tosin kohtasi täydellinen kato, mutta sen aikaansaamat vammat korjausivat jo seuraavana vuonna ja nykyään arvioidaan Australian vehnänvienti noin 40 milj. busheliin.

Kokouksia.

R. Y. Toivo II:n

viikkokokous Maarianpäivän takia on tänä iltana klo ½9. 966

Kuulutuksia.

Kuulutus.

Halullisia hankkijoita kehoitetaan täten Rautatiehallitukseen lähettämään tahi tuomaan suljetut, kirjalliset tarjoukset allalueteltujen **Suomen Valtion rautateille** tarpeellisten tavarain hankinnasta.

A. Hankittavat tarpeen mukaan: Sementtiä, kankirautaa, nauloja, puuvillajätteitä, suopaa, saippuaa, villalankaa, kuparivihtrilliä, liitua, liimaa, puhdistusvoidetta, suudaa, erilaatuisia värejä, bensiiniä, vernissaa, petroliöljyä ja tärpättiä.

B. Hankittavat ennen kesäkuun kuluttua: Harkkorautaa, koksia, kivihiiliä, savea tulenkestävää, tiiliä, antimoonia, lyijyä, tinaa, sinkkilevyä, puu- ja naurisöljyä.

Tarkempia tietoja tarvittavien määrien suuruudesta y. m. on saatavana Rautatiehallituksen Varastokonttorissa, jossa myöskin muut tarpeelliset ilmotukset yllämäinituista hankkimuksista saadaan. Helsingissä, 17 p:nä maaliskuuta 1905.

E. Degerholm.
(S.S.I.23224—35r.) 973

Huutokauppoja.

Sillejä, säilykkeitä y. m.

Perjantaina maalisk. 31 p:nä klo 10:stä a.p. ja 4:stä i.p. myydään huutokaupalla, joka pidetään talossa n:o 17 Eerikinkadun varrella, **suurehko joukko sillejä** ja **preslinkiä,** anjovista, kahvelinpaloja, kalapullia y. m. laisia säilykkeitä purkkeihin pantuina, koru- ja n. s. lyhytavaroita, joukko **natrisikuria** sekä huonekaluja y. m.

972 **Karl G. Lindström.**

Käyttäkää asioimisissanne liikkeitä, jotka ilmoittavat Turun Sanomissa!

Huveja.

Toivo II:sen piirien
Vuosijuhla
Maarianpäivänä klo 7 i.p.
yhd. huoneustossa Kaskenk. 16 B.

Ohjelma on arvokas, käsittäen avauspuheen (hra Nantti Laaksonen), esitelmän (kansak.op. Vilho Lindberg), soittoa, laulua, lausuntoa, Yrjö Veijolan legendasta sommiteltu 2-osainen kuvaelma

„Haavoja" y. m.

Pääsymaksu kaikille 25 p. J.V.I. 981

T. Y. Tarmon
ILTAMA
Kyrössä, Hermanssonin huoneustossa sunnuntaina 26 p. maalisk. klo 5—½12 i.p.
Ohjelma tiistaisessa lehdessä.
(L.T.1.6.) 974

Hauskan ILTAMAN
toimii **Rautatieläisyhdistyksen Turun osasto Turun V. P. K. talolla sunnuntaina t. k. 26 p. kello ½7—12 i.p.**

Ohjelma on: Soittoa esittää Rautatieläisyhdistyksen torvisoittokunta. Lausuntoa esittää herra F. Rautalin. Laulua Rautatieläisyhdistyksen miesklooori. Lauluja mailman suurimmasta fonografista Magdonald (ilveily). Näytelmä **„Pappi pulassa"**, komedia 3:ssa näytöksessä. Lopuksi tanssia.

Pääsymaksut: numeroidut paikat 1 mk., numeroimattomat 75 p. ja parvelle 50 p.

Pääsylippuja on saatavissa Rautatieläisyhdistyksen talolla sekä iltaman iltana ovella. Ovet avataan klo 6 i.p.

988 **Toimikunta.**

Palvelukseen halutaan.

Saippuan tekoon tottunut
Työmies
otetaan **Åströmille,** Linnankatu 23. 969

Kunnollinen **sisäkkö** toukok. 1 p:stä. Lähemmin
965 Linnankatu 9 B.

Vuokrattavana.

Kesäkuun 1 p:stä 5 huonetta ja keittiö. Kaskenkatu n:o 11, 1 rappu vasemmalle. 967

Kalustettu huone täysihoidolla tai ilman. Aurakatu 12 A, ensi porras oik. 977

Kaunis asunto,

jossa on **5 huonetta, eteinen** ja **keittiö,** kaasu-, vesi- ja likavesijohdolla, Kauppiaskatu 3, vuokrataan kesäk. 1 p:stä.

Lähemmin konttorissani.

505 **J. Österblad ja K:ni.**

Kesäk. 1 p:stä **4 huonetta** ja **keittiö** Eerikinkatu 31.
(A.U.3.) 821 **O. F. Cederqvist.**

Kesäk. 1 p:stä: mukava, valoisa, 6 huonetta, eteisen ja keittiön sisältävä huoneusto näköalalla uuteen höyrylaivasatamaan. Itäinen Rantakatu 40. Nähtävänä klo 12—3. Lähemmin ilmoittaa talonvahti.

Myytävänä.

Uusi varasto
Hansikkaita
ranskalaista, tanskalaista, englantilaista, puolalaista ja kotimaista valmistetta, suuri valikoima ja kaiken hintaisia.
Poliisinvanttuita, harmaita ja valkeita. 762
Fredr. Forss, Eerikinkatu 10.

KATE LÖTHNERIN
Tapettivarasto
Nyt tullut:
Halpoja Tapetteja,
uusia käyttökaudeksi, runsas varasto.
Kate Löthnerin Tapettivarasto,
Linnankatu 5.
(Å.U.2.20.) 979

Hyvää sitruuna-Simaa
B. Karlstedtilta, Eerikinkatu 6, kivirak. pihan puolella. (A.U.1.5.) 987

C. L. Larssonin Huonekaluvarasto
suosittelee suurta ja hyvinlajiteltua varastoaan kaikenlaisia hyvintehtyjä huonekaluja, huonekalukankaita, rautasänkyjä, matrasseja y. m., y. m. tunnettuihin halvimpiin hintoihin.
Turku, Eerikinkatu 15. **Helsinki,** Aleksanterinkatu 48.
Huonekalujen ja sisustusten sekä korjausten tilauksia vastaanotetaan

Nyt tullut:
Lastenvaunuja,
Suuri valikoima, halvimpiin hintoihin
O.-Y. Axel Wiklundilla,
Eerikinkatu 7. 984

Kylvösiemeniä.
Mustan Suom. kauran-, herneen-, virnan, timotein-, puna- ja alsikeapilan siemeniä 989
K. A. Lindbergillä, Iso Hämeenkatu 7 A.

Viipurin
Pesosaippuaa,
keltaista ja marmorinväristä
985 **C. Fr. Lindbergillä.**

Höyryllä paahdettua
Kahvia
Pohjoismaiden Kahviyhtiöltä
986 **C. Fr. Lindbergillä.**

Suurin valikoima
Aistikkaita miesten
Suvikankaita
on nyt saapunut. Hinnat ehdottomasti huokeimmat.
Ent. Kraftmanin Kangaskauppa.
H. Kestilä.
991

Järjestettäviä ja järjestämättömiä
Teräsvieteriäkeitä
patentti piikeillä.

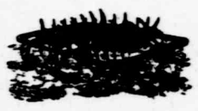

Rullaäkeitä.
Tämän vuoden hinnat ovat halvat.
Osakeyhtiö
Johannes Preetzmann.
990

A. W. Nordforsin
Viini- ja Väkiviinaliike
suosittelee hyvin lajiteltua varastoansa, jossa löytyy
Rommia, Konjakkia, Punssia ja Viinejä
halvimpiin hintoihin.
Tilaukset maaseudulle toimitetaan ensi tilassa ja annetaan pulloja ja astioita lainaksi. Täydellä luottamuksella voidaan tilaukset lähettää
A. W. Nordforsin
Viini- ja Väkiviinaliikkeesen,
Kauppiaskatu n:o 9 A.
(T.L.10.20.) 865

Alma Anderssonin Kappakauppa kauppatorin varrella. Suurella hinnanalennuksella myydään kappoja, saketteja, kepsejä ja kankaita, nahkalakkeja, muhveja, buuvia y. m. Puhelin 7 98.

Arvoisat perheen emännät ja jälleenmyyjät!
Kjellmanin parhaaksi tunnettua **mämmiä** on jo saatavana **Ruis- ja näkkileipä myymälässä,** Eerikinkatu 10. Svenska Spis- & Knäckebrödbageri, Eriksgatan 10.
Käykää katsomassa Puh. 730. 771

Halutaan ostaa.

Halutaan ostaa **puodin tiski** ja **hyllyt** Turun Työväen Osuuskaupassa, Birgerinkatu n:o 5. 978

Junain kulut.

Junat lähtevät Turusta:

Aamupäivällä.

7,20 **postijuna** Saloon, Karjalle, Helsinkiin, Tammisaareen ja Hankoon.
8,15 **postijuna** Toijalaan, Tampereelle, Poriin, Raumaile, Jyväskylään, Waasaan ja Kauhavalle.
9,35 **paikallisjuna** Saloon (ainoastaan sunnuntaisin ja juhlapäivinä).
10,45 **postijuna** Toijalaan, Tampereelle ja Tyrväälle (sekajuna), Hämeenlinnaan, Helsinkiin, Lahteen ja Kotkaan.
11,45 **sekajuna** Toijalaan, Tampereelle, Poriin, Helsinkiin ja Porvooseen.

Iltapäivällä.

1,25 **paikallisjuna** Karjalle.
4,20 **postijuna** Saloon, Karjalle, Helsinkiin, Tammisaareen ja Hankoon.
4,25 **postijuna** Toijalaan, Hämeenlinnaan, Tampereelle, Waasaan, Jyväskylään, Ouluun sekä Mikkeliin, Kotkaan, Kuopioon, Lappeenrantaan, Wiipuriin, Joensuuhun ja Pietariin.
7 **paikallisjuna** Saloon.

Junat tulevat Turkuun:

Aamupäivällä.

7,50 **sekajuna** Salosta.
9,28 **sekajuna** Humppilasta.
10,35 **paikallisjuna** Karjalta.
11,42 **postijuna** Pietarista, Wiipurista, Joensuusta, Sortavalasta, Kuopiosta, Mikkelistä, Lappeenrannasta, Kotkasta sekä Oulusta, Waasasta, Tampereelta ja Hämeenlinnasta.

Iltapäivällä.

2,25 **postijuna** Helsingistä, Karjalta, Tammisaaresta ja Hangosta.
3,49 **postijuna** Helsingistä, Porvoosta ja Tampereelta.
7,35 **paikallisjuna** Salosta (ainoastaan sunnuntaisin ja juhlapäivinä).
11,20 **postijuna** Helsingistä, Karjalta Tammisaaresta, Hangosta ja Salosta.
11,37 **postijuna** Helsingistä, Toijalan kautta sekä Waasasta, Kauhavalta, Jyväskylästä, Porista, Raumalta ja Tampereelta.

Matkustajia.

Maalisk. 23 p.

Hamburger Börs-hotellissa: rakennusmestari Lindeman Helsingistä, tuomari Ahlman ja oikeusraatimies Tenlén Tampereelta, isännöitsijä Kallio Waasasta, tilanomistaja Kandelin Mammilasta, tirehtööri Tilgman, dosentti Hackman ja insinööri Ahlfors Helsingistä, pankinprokuristi Tammelander rouv. ja apteekkari Furstenborg Marianhaminasta.

Rautatien-hotellissa: Kauppias Mandell Tampereelta, kauppamatkustaja Wickbom Turusta, insinöörit Andersson ja Ericson Tukholmasta, monttööri Müll Hampurista.

Saima-hotellissa: hra Eskelinen Wiipurista, rva Lampe Dragsfjärdistä, kapteenit Jansson Korposta ja Nyholm Kustavista, mekanikko Rosenberg ja hra Wähätalo Ahvenanmaalta, toimittaja Räisänen Tampereelta, hra Vahe Eurasta.

Liike-, Vakuutus- ja Välitystoimisto
Aningaistenk. 6. Konttori-aika 9—2 ja 4—7.
Omistaja Eemil Suvanto.
Telef. 738. Osote: **Turku.**
Laatii kaikellaisia kirjoituksia. Tekee henkivakuutuksia **Suomi**-yhtiöön. Välittää lainoja ja kiinteimistöjen kauppoja. — Toimittaa paljon muutakin. 629

Ilmatietoja

Maalisk. 23 p:nä 1905.

	Klo 7 a.p.	Klo 2 i.p.	Klo 9 i.p.
Ilmanpaino:			
säännöllispain. mm. .	768,2	768,6	769,7
Lämpömittari C° . .	—3,4	+3,5	+0,5
Tuulen suunta . . .	tyyni	E2	SE2
Taivas	0	1	3

Lämpömittari:
ylimmillään C° + 5,0.
alimmillaan C° — 3,5.

Turussa,
Osakeyhtiö Polytypos'en Kirjapainossa
1905.